

REKLAMA W CWA
tel. (56) 682 26 80

Zamienia się drogami

Wąbrzeska obwodnica
przejdzie pod zarząd
województwa

str. 2

Już nie stoi pusty

Są bloki, jest kamienica
- zasoby TBS się
powiększają

str. 3

Dwory i pałace

Nielada gratka dla
miłośników lokalnej
historii

str. 7

REKLAMA

PRYWATNE ŚWIADCZENIE MEDYCZNE

- poradnie specjalistyczne
- pracownie diagnostyczne
- laboratorium
- chirurgia jednego dnia

rejestracja tel.: **56 658 44 22**
www.citomed.pl

ISO 9001:2000 Lecznice Citomed Sp. z o.o.
Toruń, ul. M. Skłodowskiej-Curie 73

CZWARTEK

27 października
2011

nakład 2200 egz.
ISSN: 2080-0878

1,49zł

w tym 5% VAT

nr 43/2011 (135)

CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Wąbrzeźno

Dwa miliony na ścieżki

Z rowerów podziwiać tereny nad naszymi pięknymi jeziorami – to marzenie, które może się spełnić. Realizowana przez miasto Wąbrzeźno budowa ścieżek rowerowych ma szansę uzyskać wsparcie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Budowa ścieżek rowerowych w Wąbrzeźnie” został w październiku złożony do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu. Projekt obejmuje jedenaście odcinków ścieżki wzdłuż Jeziora Zamkowego i Jeziora Frydek. Dwa z nich wykonano w latach ubiegłych - od ul. Chełmińskiej do plaży oraz od ul. Chełmińskiej do mostu nad Jeziorem Zamkowym. Zgodnie z projektem, pozostałe dziewięć odcinków ma powstać w kolejnych latach. Ścieżki mają zostać wybudowane m.in. na Górze Zamkowej, częściach ulic Grudziądzkiej, Wroniej, Kasztanowej, Jeziornej, Łabędziej i Żurawiej. Na odcinkach ścieżki położonych wzdłuż jezior zaprojektowano ławki, stanowiska dla wędkarzy oraz tarasy widokowe. Projekt obejmuje również budowę nowego mostu łączącego brzegi Jeziora Zamkowego. Łączna długość ścieżek ma wynieść 5,765 km.

Na realizację projektu „Budowa ścieżek rowerowych w Wą-

Według planów wzdłuż Jeziora Zamkowego i Jeziora Frydek ma powstać 11 odcinków ścieżki rowerowej. Dwa z nich wykonano - od ul. Chełmińskiej do plaży oraz od ul. Chełmińskiej do mostu nad Jeziorem Zamkowym.

brzeźnie” w ramach konkursu „Rozwój usług turystycznych i uzdrowiskowych” Gmina Miejska Wąbrzeźno może uzyskać z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego 2 mln złotych. W puli konkursu jest prawie 20 mln złotych.

Zainteresowanie konkursem jest bardzo duże. Oprócz jednostek samorządu terytorialnego, o dofinansowanie mogą ubiegać się również m.in. organizacje po-

zarządowe. Nabór wniosków potrwa do końca października. Następnie w ciągu 60 dni roboczych przeprowadzona zostanie ich ocena formalna. Dalszym etapem jest ocena merytoryczna. Wyniki konkursu zostaną ogłoszone w II kwartale 2012 roku.

oprac. PG
fot. archiwum
REKLAMA

SZUKASZ GOTÓWKI?
Bank odmawia Ci pomocy?

SZYBKA POMOC FINANSOWA
od 500 do 10 000 zł
bez poręczyciela
miesięczna rata od 72 zł
dochód 700 zł

NIE sprawdzamy w BiKu!

666 091 775*

REKLAMA

GOSPODA
Przy Piecu

Zapraszamy

Poniedziałek - piątek od 10.00 do 20.00
Sobota od 12.00 do 22.00
Niedziela od 12.00 do 20.00

Organizujemy: konferencje,
pokazy, uroczystości rodzinne
oraz **BAL SYLWESTROWY**

Oferujemy: kuchnię polską,
pizze, dania na wynos
☎ 56 46 51 204
Płużnica 86, 87-214 Płużnica

REKLAMA

PERFEKT SERVICE "AUTO-OLIVER"

MECHANIKA POJAZDOWA

- diagnostyka komputerowa
- geometria kół w 3D
- obsługa klimatyzacji (osobowe, TIR, maszyny rolnicze)
- montaż, naprawa instalacji gazowych
- auto-alarmy
- Pomoc Drogowa 24h

Kowalewo
ul. Chopina 13
tel/fax 56 684 28 38
mob. 669 885 026

PROMOCJA !!! - sekwencyjny wtrysk gazu 1800 zł

CENTRUM
METALOWO-NARZĘDZIOWE

Makita **DEWALT** **BOSCH** **BLACK & DECKER** **MODECO**

ul. Kętrzyńskiego 41, Wąbrzeźno
tel./fax. 56 654 45 88 tel. kom. 660 108 623 e-mail : sklep@firmasagitta.pl

zawsze niskie ceny!
sagitta

Wąbrzeźno

Ocenili urzędników

Znane są pierwsze wyniki ankiet oceniających pracę m. in. Urzędu Miejskiego, Straży Miejskiej i Ośrodka Pomocy Społecznej.

30 sierpnia została „uruchomiona” anonimowa ankieta, za pomocą której burmistrz Leszek Kawski chciał poznać opinie mieszkańców miasta na temat funkcjonowania Urzędu Miejskiego, Straży Miejskiej i Ośrodka Pomocy Społecznej. W ankiecie trzeba odpowiedzieć na pytania m. in. o czas realizacji sprawy, zgodność z oczekiwaniami, o ogólną ocenę pracy urzędu.

Niedawno dokonano pierwszego przeglądu złożonych do tej pory ankiet. Wypełniło ją 26 osób. Wypowiedziały się one na temat pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Urzędu Stanu Cywilnego, Wydziału Ekonomiczno-Finansowego, Wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Stanowiska Pracy ds. Oświaty, Zdrowia, Kultury, Sportu i Rekreacji, Straży Miejskiej, Pływalni Miejskiej, WDK, TBS oraz Powiatowego Urzędu Pracy. Wnioski z ankiet – dotyczące tej ostatniej instytucji (jednostka powiatowa) przekazane zostały kierownictwu PUP. Większość ankietowanych swoje oceny wydała, załatwiając sprawy: wydania wniosku, zaświadczenia, zapomogi, zasiłku okresowego, zasiłku rodzinnego, stypendium, opłat. Część opinii oparta została na sposobie i jakości informacji udzielonych przez urzędnika.

Większość ankietowanych pozytywnie oceniła pracę urzędników, ich kompetencje i sposób wykonywania obowiązków, dostęp do informacji. W wielu ankietach wysoko oceniane zostały fachowość i kompetencje urzędników oraz uprzejmość i zainteresowanie

problemami interesanta. Ogólnie za pracę urzędu postawiono ocenę dobrą. Były też oceny negatywne. Uwagi dotyczyły głównie zbyt długiego czasu realizacji sprawy od złożenia wniosku do otrzymania dokumentu finalnego, poprawy warunków lokalowych dla swobodniejszej i nieskrępowanej obsługi klienta, zmniejszenia kolejek i czasu oczekiwania. Wśród trudnień w procesie realizacji sprawy, ankietowani wskazywali również na niestosowne zachowanie pracownika oraz jego niechęć do udzielenia pomocy. W niektórych ankietach wskazano nazwiska pracowników.

- Wnioski z ankiet zostały szczegółowo przeanalizowane przeze mnie i mojego zastępcę. Mamy nadzieję, że pomogą one nam w usprawnieniu funkcjonowania urzędu i podniesieniu jakości usług oraz obsługi interesantów. Dziękuję tym, którzy już wypowiedzieli się w ankietach i zachęcam pozostałych do wyrażania swojej opinii. Uznaję zasadę, że urząd jest dla ludzi, a nie ludzie dla urzędu. Dlatego chciałbym, aby jakość obsługi naszych interesantów i sposób wykonywania obowiązków przez pracowników stały na najwyższym poziomie – podsumowuje pierwsze wyniki ankiet burmistrz Leszek Kawski.

Ankieta jest kontynuowana. Wyłożona jest na stoliku na parterze w budynku Urzędu Miejskiego w Wąbrzeźnie. Po wypełnieniu należy wrzucić ją do skrzynki, umieszczonej obok stolika.

oprac. PG

Wąbrzeźno

Bez prądu

27 października (czwartek) w godzinach 8.00 – 18.00 nastąpi przerwa w dostawie energii elektrycznej.

Dotyczy ona odbiorców z kilku ulic. Prąd będzie wyłączony na ulicy Kwiatowej, Spokojnej, Tyśiąclecia, Wspólnej i Sportowej.

Firma Energa przeprasza za uciążliwości związane z wyłączeniami prądu.

PG

Powiat

Korzystają z nowego sprzętu

Wąbrzeska biblioteka dysponuje już nowym sprzętem: komputerowym i multimedialnym, który pozyskała w ramach Programu Rozwoju Bibliotek.

MiPBP w Wąbrzeźnie wraz z trzema bibliotekami partnerskimi: w Pływaczewie, w Dębowej Łące i w Książkach została finalistą Programu Rozwoju Bibliotek. Udział w programie wiąże się z konkretnymi korzyściami. Jedną z nich jest nowy sprzęt komputerowy i multimedialny, który do wąbrzeskiej biblioteki dotarł 14 października.

W sumie MiPBP w Wąbrzeźnie pozyskała 8 komputerów (2 komputery trafiły do czytelnii internetowej, 2 do filii dziecięcej, i po 2 do filii nr 1 i nr 2), 4 urządzenia wielofunkcyjne, 4 cyfrowe aparaty fotograficzne oraz laptop z projektorem.

- Komputery się zestarzały, 4 przestały działać. Użytkownicy narzekali. Jesteśmy bardzo zadowoleni z nowego sprzętu, ułatwi czytelnikom korzystanie z Internetu. Mamy w końcu drukarkę A3, która umożliwi

liwi nam drukowanie plakatów – mówi Aleksandra Kurek, dyrektor MiPBP w Wąbrzeźnie.

Komputery są już udostępnione czytelnikom.

Oprócz sprzętu, biblioteki, które znalazły się w finale będą mogły

korzystać z bezpłatnych szkoleń dla pracowników oraz ubiegać się o małe granty na realizację własnych pomysłów.

tekst i fot.

Paulina Grochowalska

Czytelnik korzysta z nowego sprzętu komputerowego pozyskanego w ramach Programu Rozwoju Bibliotek

Wąbrzeźno

Zamienią się drogami

Od przyszłego roku Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy przejmie obwodnicę Wąbrzeźna.

Informowaliśmy, że 27 września burmistrz Leszek Kawski podpisał z marszałkiem województwa porozumienie w sprawie przejęcia przez miasto dróg wojewódzkich przebiegających w obrębie Wąbrzeźna. Na sesji Rady Miejskiej 28 września radni podjęli uchwałę w sprawie przejęcia i zaliczenia dróg wojewódzkich do kategorii dróg gminnych oraz ustalili ich przebieg na terenie miasta.

Okazuje się, że to nie jedyne zamiany jakie nastąpią w zarządzie drogami w rejonie Wąbrzeźna. Od przyszłego roku bowiem obwodnica przejdzie pod Zarząd Dróg Wojewódzkich.

Obwodnica powstała w 2006 roku. Została zbudowana dzięki porozumieniu powiatu wąbrzeskiego, gminy miejskiej Wąbrzeźno oraz urzędu marszałkowskiego. Inwe-

stycja pozwoliła na wyprowadzenie ruchu tranzytowego z Wąbrzeźna. Pojazdy korzystające z DW nr 534 Grudziądz-Rypin oraz DW nr 548 Stolno-Płachoty nie muszą przejeżdżać przez centrum miasta.

Zamiana kategorii dróg w rejonie Wąbrzeźna ma przynieść korzyści obu stronom. Zarząd Dróg Wojewódzkich zostanie odciążony z obowiązku utrzymania dróg przebiegających w obrębie miasta i będzie mógł podnieść standard utrzymania obwodnicy.

Miasto również wiele zyskuje. Porozumienie zawarte zostało na dwa lata i obowiązywać będzie od 1 stycznia 2012 roku. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego zobowiązał się do uwzględnienia w projektach budżetu województwa w latach 2012-2013 oraz w wieloletniej prognozie finansowej pomocy

finansowej - kwoty 7.700.000 zł – po 1/2 z tej kwoty w każdym roku budżetowym. Za pieniądze te wyremontowane i zmodernizowane zostaną drogi w obrębie ulic: Grudziądzkiej – od ul. Żurawiej do ul. Bocianiej; Partyzanta – od Mestwina do 1 Maja; 1 Maja – od ul. Partyzanta do drogi powiatowej nr 171 C Wąbrzeźno – Lembark; Kętrzyńskiej – od drogi powiatowej nr 171 C Wąbrzeźno – Lembark do obwodnicy Wąbrzeźna; nitki powrotnej ul. 1 Maja – od Partyzanta do Mestwina; Chełmińskiej – od ul. Mikołaja z Ryńska do ul. Górnej; Mikołaja z Ryńska – od ronda obwodnicy do ul. Chełmińskiej. Łącznie - od 1 stycznia 2012 roku, miasto przejmie 6,537 km dróg, z czego 4,254 podda gruntownej modernizacji i remontom.

oprac. Paulina Grochowalska

Powiat

Zapytaj o fundusze unijne

Nie wiesz jak zdobyć unijne pieniądze na swój biznes? Zapytaj specjalistę.

Wszyscy, którzy chcą się dowiedzieć, czy ich pomysł na biznes ma szansę na dofinansowanie, mogą skorzystać z nieodpłatnej konsultacji pracownika Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Konkretna informacja od specjalisty na pewno pomoże w podjęciu decyzji o przygotowaniu projektu. Konsultant przedstawi podstawowe kryteria oraz wskaże instytucje, które odpowiadają za

przyjmowanie wniosków.

Na co można liczyć podczas takiej konsultacji? Można otrzymać: wstępną diagnozę sytuacji, czyli zaklasyfikowanie pomysłu na przedsięwzięcie do typów projektów, które mają szansę na uzyskanie dofinansowania w ramach programów pomocowych, wskazanie ewentualnych źródeł dofinansowania w przypadku, gdy takie istnieją, przedstawienie podstawowego zakresu procedur

ubiegania się o wsparcie oraz podanie danych kontaktowych do instytucji, które zajmują się przyznawaniem dofinansowania.

Najbliższe terminy konsultacji zaplanowano na 8 i 22 listopada. Konsultanci będą czekać na chętnych od godz. 9.00 do 11.00 w sali 128 I p Starostwa Powiatowego w Wąbrzeźnie (ul. Wolności 44).

oprac. PG

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

CWA
www.cwa.info.pl

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 68 22 680
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor naczelny:
Karolina Rokitnicka

Dział reklamy:
tel. (56) 68 22 680
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Ogłoszenia drobne:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 4
tel. (56) 68 22 680

Wydawca:
Wydawnictwo Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20

Druk:
EDYTOR Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 10

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Wąbrzeźno

Jest jaśniej i bezpieczniej

Mieszkańcy ulicy Żeromskiego i Marii Konopnickiej mają nowe oświetlenie. Zamontowane lampy nie tylko zdobią ulice, ale poprawiają bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego.

Na nowe oświetlenie mieszkańcy Żeromskiego i Marii Konopnickiej czekali długo. Negocjacje z firmą Energa Oświetlenie Sopot sp. z o.o., która wykonała

oświetlenie na tych ulicach podjęto w styczniu. Wartość tego zadania zamknęła się kwotą 50 tys. zł.

W sumie zainstalowano 26 nowych lamp - osiemnaście na ul.

Żeromskiego, osiem na ul. Konopnickiej.

oprac. PG,
fot. nadesłane (UM)

Wąbrzeźno

Dla handlowców

Przed okresem Wszystkich Świętych uruchomione zostaną w Wąbrzeźnie dodatkowe miejsca „targowe” na sprzedaż kwiatów, zniczy i wiązanek.

Od 25 października do 1 listopada sprzedawać kwiaty, znicze i wiązanki będzie można przy ulicy Mikołaja z Ryńska na wysokości nowego cmentarza. Natomiast od 29 października do 1 listopada na parkingu przy ul. Górnej.

Dzienna opłata targowa za punkt wynosi: do 1 m² – 10 zł, od 1 m² do 2 m² – 15 zł, od 2 m² do 8 m² – 30 zł, powyżej 8 m² – 50 zł.

Opłata zbierana będzie przez inkasenta Ewę Stankiewicz.

oprac. PG

**REKLAMA
W TYGODNIKU**

CWA

**ZADZWOŃ !!!
tel. (56) 682 26 80**

Wąbrzeźno

Już nie stoi pusty

Regionalne Wąbrzeskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Wąbrzeźnie oddało po remoncie do użytkowania budynek mieszkalny przy ul. Mestwina 5. Zamieszkało w nim sześć rodzin.

Budynek znajduje się w centrum miasta. Ma dwie kondygnacje z poddaszem mieszkalnym oraz oficyną. Na 293 m² powierzchni użytkowej urządzono sześć mieszkań, w tym 4 mieszkania jednopokojowe, jedno dwupokojowe i jedno trzypokojowe.

Na parterze są dwa lokalne mieszkalne o pow. 29,7 m² i 33,7 m². Każdy z nich składa się z jednego pokoju, kuchni, łazienki z wc i przedpokoju. Na I piętrze są również dwa mieszkania jednopokojowe – jedno ma 32,70 m², drugie – 38,9 m². Poddasze zaadaptowano na trzypokojowe mieszkanie – jeden z pokoi połączony jest z aneksem kuchennym. W lokalu znajduje się łazienka z wc, przedpokój i schodek. W oficynie zrobiono jedno dwupoziomowe mieszkanie o pow. 45,9 m². Na parterze jest pokój z aneksem kuchennym oraz przedpokój, na piętrze – pokój, łazienka i wc.

zienia i wc.

Podłogi w pokojach, kuchniach i przedpokojach wyłożono panelami, w łazienkach płytkami ceramicznymi. Ściany wykonano z płyt kartonowo-gipsowych, a na sufitach położona jest gładź gipsowa.

Lokale posiadają instalacje elektryczną, wodociagową, kanalizacyjną i centralnego ogrzewania. Mieszkania wyposażono w kucharki gazowo-elektryczne, piec gazowy. W kuchniach i łazienkach zamontowano niezbędne urządzenia sanitarne.

oprac. PG,
fot. nadesłane (UM)
REKLAMA

Wąbrzeźno

Będzie smacznie

W tym roku Miejski Kiermasz Świąteczny urozmaicią stoiska z artykułami żywnościowymi.

Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza lokalnych przedsiębiorców produkujących artykuły żywnościowe, koła gospodyń wiejskich, pszczelarzy, piekarnie, ciastkarnie, itp. do udziału w III Miejskim Kiermaszu Świątecznym, który odbędzie się 9 grudnia w godz. 12.00-19.00 na Placu Jana Pawła II.

Udział w pikniku jest bezpłatny. Osoby prezentujące swoje wyroby zobowiązane są do zabezpieczenia sobie namiotów, krzeseł, stolików, bukłaków z wodą i innych niezbędnych urządzeń. Sprzedaż własnych wyrobów musi być połączona z ich degustacją dla klientów. Sprzedawcy powinni posiadać aktualne zaświadczenia dla celów sanitarno-epidemiologicznych oraz inne niezbędne po-

zwolenia związane z prowadzoną działalnością.

Zgłoszenia przyjmowane są e-mailem na adres animacja@wdkwabrzeźno.pl, osobiście lub listownie na adres: Wąbrzeski Dom Kultury, ul. Wolności 47, 87-200 Wąbrzeźno.

Zgłoszenie powinno zawierać: imię i nazwisko, adres, telefon, rodzaj wyrobu, wymiary namiotu, liczbę miejsc parkingowych, niezbędną moc prądu. Zgłoszenia przyjmowane będą do 25 listopada.

Bliższych informacji udziela Dorota Otremba – kierownik Działu Animacji Kultury i Promocji Miasta, tel. 56 688 17 27 wew. 24; 535 436 071.

oprac. PG

Wąbrzeźno

Uwaga na znaki

Na Placu Jana Pawła II i na ulicach przyległych obowiązuje strefa zamieszkania.

O tym, że znajdujemy się w strefie zamieszkania informuje nas znak drogowy D-40. W strefie tej obowiązują szczególne zasady ruchu drogowego. Pieszy ma całkowite pierwszeństwo przed pojazdem. Nie musi korzystać z chodnika lub drogi dla pieszych, może poruszać się po całej szerokości drogi. Dopuszczalna prędkość pojazdu lub zespołu pojazdów w strefie zamieszkania wynosi 20 km/h. Ponadto zabroniony jest

postój w innym miejscu niż wyznaczone w tym celu.

Wyjazd ze strefy zamieszkania na ulicę Mestwina traktowany jest jako włączanie się do ruchu, a więc jesteśmy zobowiązani zachować szczególną ostrożność oraz ustąpić pierwszeństwa innemu pojazdowi lub uczestnikowi ruchu – informuje nas o tym znak D-41 „koniec strefy zamieszkania”.

tekst i fot. PG
REKLAMA

**BIURO DORADZTWA I POŚREDNICTWA
W DOCHODZENIU ODSZKODOWAŃ PO WYPADKACH**

Tomasz Przybyszewski, 87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Rynek 20, e-mail: biurotp@op.pl

DORADZTWO BEZPŁATNE!

PŁATNOŚĆ WYŁĄCZNIE PO UZYSKANIU ODSZKODOWANIA

POTRZEBUJESZ PROFESJONALNEJ POMOCY? DZWOŃ! tel. 608 380 227

PROJEKTY BUDOWLANE
GRUPA BUDOWLANA
JAGODZIŃSKI PROJEKT
Michał Jagodziński
ul. Cisowa 2; 87-213 Ryńsk
tel./fax 056 687 16 65
kom. 692 422 983; 668 475 328
www.jagodzinskiprojekt.pl
e-mail: mj@jagodzinskiprojekt.pl

- domy jednorodzinne, wielorodzinne
- hale magazynowe, przemysłowe
- obiekty budowlane dla rolnictwa
- nadzór budowlany, doradztwo
- budowa hal magazynowych (pod klucz)

PROMOCJA !!!
Na sprzedaż gotowych projektów domów jednorodzinnych.

Wąbrzeźno

Skontrolują sprzedawców

Zespół ds. kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąbrzeźnie, przy współpracy z Policją i Strażą Miejską przeprowadzi kontrole punktów sprzedaży i podawania alkoholu.

Kontrole punktów sprzedaży i podawania alkoholu, które realizowane będą w październiku zaplanowane zostały na mocy zarządzenia burmistrza Wąbrzeźna z 13 lipca 2011 r. w sprawie przeprowadzenia kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Kontrole przeprowadzi Zespół ds. kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych MKRPA w Wąbrzeźnie przy współpracy z Policją i Strażą Miejską.

W ramach kampanii „Pozory mylą, dowód nie – reaguj, gdy niepełnoletni kupuje alkohol” 3 i 4 listopada odbędą się w Urzędzie Miejskim w Wąbrzeźnie

działalność publicznego. Szlachcikowskiego, „Towarzystwo Jaszczurcze w latach 1397-1437” Mariana Bartkowiaka, „Ballada o rycerzu Krzyża” Kazimierza Trybalskiego. Wystawę wzbogacają elementy zbroi rycerskiej udostępnione przez Pawła Sadłowskiego, członka Bractwa Rycerskiego Zamku Radzyńskiego oraz artefakty pochodzące ze zbiorów Muzeum im. ks. Władysława Łęgi w Grudziądzu – wyroby żelazne, które znaleziono podczas wykopalisk prowadzonych w latach 70. i 80. XX wieku na terenie średniowiecznego gródka rycerskiego w Ryńsku.

oprac. PG

Wąbrzeźno

Porozmawiają

Urząd Miejski w Wąbrzeźnie zaprasza przedstawicieli organizacji pozarządowych na spotkanie w sprawie konsultacji rocznego programu współpracy na rok 2011.

Konsultacje odbędą się 2 listopada w Urzędzie Miejskim w Wąbrzeźnie, o godz. 11:00, w sali nr 19.

Tematem spotkania będzie dyskusja dotycząca projektu rocz-

nego programu współpracy Gminy Miejskiej Wąbrzeźno z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność

PG

Sprostowanie

W rocznicę śmierci Mikołaja z Ryńska

Do końca października w wąbrzeskiej bibliotece można oglądać ekspozycję poświęconą chorążemu ziemi chełmińskiej Mikołajowi z Ryńska. Przygotowano ją w 600-lecie śmierci bohatera.

Na wystawie wyeksponowane zostały zbiory regionalne dotyczące postaci Mikołaja z Ryńska, Towarzystwa Jaszczurczego, Ryńska oraz ziemi chełmińskiej m. in. opracowania Witalisa

REKLAMA

Blachodachówka
od 20,99 zł brutto

Trapez
od 18,90 zł brutto

gonty, dachówki,
ogrodzenia, akcesoria
montaż

JABŁONOWO POMORSKIE
ul. Główna 29A
tel. 783 168 278
e-mail: europa@jablonowo.wp.pl
Prosimy dzwonić przed przyjazdem

Paulina Grochowalska

Wąbrzeźno

Z Wąbrzeźna do światowej metropolii

Największe atrakcje Londynu, jednego z najbardziej dynamicznych i różnorodnych miast świata możesz zobaczyć z Klubem Turystycznym „Włóczykij”.

Dopiero co Klub Turystyczny „Włóczykij”, działający przy Stowarzyszeniu „Inicjatywa” zrealizował duże przedsięwzięcie jakim był I Wąbrzeski Festiwal Turystyczny, a już planuje kolejną atrakcję – wycieczkę do Londynu.

W planie zwiedzanie oczywiście najslawniejszych zabytków o fascynującej historii m. in. Pałac Buckingham, Opactwo Westminster, Big Ben.

Jedną z największych atrakcji turystycznych Londynu jest Muzeum Historii Naturalnej, w którym znajduje się ponad 70 milionów eksponatów. W muzeum można doświadczyć symulowanego trzęsienia ziemi, poznać mechanizmy wybuchu wulkanu oraz zobaczyć poruszające się, wydające odgłosy dinozaury – roboty.

Zdjęcie z idolem albo ulubioną postacią historyczną? Do tego będzie okazja podczas oglądania Kolekcji Figur Woskowych Madame Tussaud.

Stanąc jedną nogą na wschodniej, a drugą nogą na zachodniej półkuli ziemskiej i oglądać piękną panoramę Londynu – to możliwe w Królewskim Obserwatorium w Greenwich.

Wycieczka może zostać zrealizowana w dwóch terminach: 28.04 – 02.05.2012 r. lub 01 – 05.05.2012 r. Koszt wycieczki to 899 zł. Cena obejmuje: transport autokarem wyposażonym w barek, video

i klimatyzację, noclegi w domu wczasowym, pensjonacie lub hotelu turystycznym (pokoje 2-5 osobowe, łazienki na piętrach), 2 śniadania, ubezpieczenie KL za granicą na sumę 10000€ i NNW za granicą na sumę 2500€, opiekę pilota, podatek VAT. Dodatkowo płatne wstępy - 35-45 funtów (ok. 160-220 zł).

W celu zapisania się na listę zainteresowanych należy zgłosić się wysyłając e-mail na adres:

slawekedu@wp.pl podając imię, nazwisko oraz najbardziej pasujący termin. W najbliższym czasie zostanie wybrany termin wyjazdu. Szczegóły programu i warunki wyjazdu można sprawdzić również na stronie www.klubwloczykij.pl lub bezpośrednio u organizatora Wojciecha Trzcińskiego. Ze względu na ograniczoną liczbę miejsc, o udziale decyduje kolejność zgłoszeń

Paulina Grochowalska

Plan wycieczki do Londynu

I dzień

- wyjazd około południa, nocny przejazd do Londynu

II dzień

- przyjazd w godzinach rannych do Londynu: Pałac Buckingham, Opactwo Westminster, Parlament, Big Ben, Downing Street, Trafalgar Square, Picadilly Circus, Chinatown
- zakwaterowanie

III dzień

- śniadanie, zwiedzanie Londynu: Muzeum Historii Naturalnej, Kolekcja Figur Woskowych Madame Tussaud, Obserwatorium Królewskie w Greenwich

IV dzień

- śniadanie, zwiedzanie Londynu: Tower Bridge, Tower of London, Katedra św. Pawła
- wyjazd z Londynu w godzinach wieczornych

V dzień

- powrót do Wąbrzeźna ok. godz. 16:00

Ryńsk

Naprzeciw dysleksji

Głośne czytanie, zajęcia z terapeutą, konsultacje z pedagogiem – to tylko jedne z wielu przedsięwzięć zorganizowanych w Szkole Podstawowej w Ryńsku z okazji Europejskiego Tygodnia Świadomości Dysleksji.

W holu szkoły, na gazetce informacyjnej, zaprezentowano „sławnych dyslektyków”. Nauczyciele świetlicy oraz biblioteki szkolnej zapoznali uczniów klas I-III z sylwetką H. Ch. Andersena. Odkryto się głośno czytanie baśni tego autora.

W klasie VI odbyły się zajęcia edukacyjno-terapeutyczne z serią „Ortografitti”, a wśród uczniów klas IV-VI „Mistrzami ortografii” zostali: Dawid Cieślak, Paulina Barańska i Sebastian Falkowski (wszyscy z klasy VI). Uczniowie świetlicy szkolnej mieli okazję skorzystać z zajęć „Mandala - rysunek w kole z elementami muzykoterapii”, a w czasie zajęć terapii pedagogicznej uczniowie wykonywali prace plastyczne techniką origami.

Zainteresowani rodzice mogli skorzystać z konsultacji z pe-

dagogiem szkolnym. Odbyła się również wystawa literatury, gier multimedialnych i pomocy dydaktycznych wykorzystywanych w terapii pedagogicznej oraz pracy z dzieckiem w domu.

Europejski Tydzień Świadomości Dysleksji w Ryńsku obchodzono już po raz piąty, z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Dysleksji.

Podjęte działania miały na celu: propagowanie informacji na

temat dysleksji rozwojowej, zwiększenie wrażliwości na problemy uczniów z dysleksją, przypomnienie metod i form pracy z dziećmi wykazującymi specyficzne trudności w uczeniu się, wsparcie rodziców i nauczycieli w pracy na rzecz dzieci oraz wyzwalanie aktywności wśród uczniów.

(kr),

fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Człowiek Modlitwy

Szkoła Podstawowa nr 2 w Wąbrzeźnie obchodziła Dzień Papieski, który w tym roku jako podziękowanie za dar beatyfikacji Papieża Polaka został przekształcony w Tydzień Papieski.

Dzień Papieski obchodzony jest od 2001 r., zawsze w niedzielę poprzedzającą rocznicę wyboru Karola Wojtyły na następcę Świętego Piotra. Obchody te przebiegają w czterech wymiarach: intelektualnym, duchowym, artystycznym i charytatywnym. W całym kraju organizowany jest szereg seminariów naukowych i paneli dyskusyjnych, które mają na celu przybliżyć nauki Ojca Świętego. Obchodom Dnia Papieskiego towarzyszą msze święte w intencji Jana Pawła II. Organizowane są też liczne imprezy kulturalne. Zwieńczeniem uroczystości jest Koncert Papieski na Placu Zamkowym w Warszawie. W tym wyjątkowym dniu zbierane są również pieniądze na stypendia dla zdolnych gimnazjalistów i licealistów z niezamożnych i ubogich rodzin z wsi i małych miast. W tym roku Dzień Papieski jako podziękowanie za dar beatyfikacji Papieża Polaka został przekształcony w Tydzień Papieski. Obchodziliśmy go od 9 do 16

października pod hasłem „Jan Paweł II – Człowiek Modlitwy”.

Dla uczniów „Dwójki” Dzień Papieski ma szczególne znaczenie, bo to przecież święto patrona ich szkoły. W tym roku obchodzili go 19 października. Z tej okazji koło wokalne i dzieci z klas drugich pod opieką Małgorzaty Brzósiewicz, Beaty Wiśniewskiej, Doroty Pyć i Janusza

Przybyło przygotowały uroczysty apel. Były piosenki oraz wiersze, które uczniowie napisali o błogosławionym Janie Pawle II.

Papież Polak był dla młodych ludzi ojcem, wychowawcą i przyjacielem. Młodzież pamięta o tym dziedzictwie, stawiając sobie błogosławionego Jana Pawła II za wzór do naśladowania.

tekst i fot.
Paulina Grochowalska

REKLAMA

**SPRZEDAŻ
WĘGLA, MIAŁU,
EKO GROSZKU**

OSTROWITE 80B
(TRASA GOL.-DOB.-KOWALEWO POM.)
tel. (056) 683 28 28
tel. 606 148 049
WYSOKA JAKOŚĆ!
ATRAKCYJNE CENY!

DOWÓZ GRATIS!

REKLAMA

ZNACZKI NA STUDNIÓWKĘ ORYGINALNE WZORY

**zamówienia
już od 30 szt.**

**129 zł
100 szt.**

MKK Sp. z o.o., ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 56 682 26 00, www.mkk.pl

* Cena promocyjna przy zamówieniu 100 sztuk. Cena obowiązuje do końca października 2011 r. Cena zawiera podatek VAT i koszt przesyłki.

Urok dawnych nocy i dni

Wystawę pokonkursową „Pałace i dwory ziemi wąbrzeskiej” wzbogacono o obrazy Cecylii Szymańskiej, literaturę i muzykę. Ekspozycję podziwiał ostatni męski potomek rodu Działowskich, którego Paweł Becker odnalazł w Paryżu.

W czwartek w galerii WDK można było poczuć namiastkę atmosfery jaka panowała w szlacheckich pałacach i dworach. Na ścianach wisiały obrazy dworów autorstwa Cecylii Szymańskiej i wypożyczone z Urzędu Gminy w Dębowej Łące oraz prace uczestników konkursu „Pałace i dwory ziemi wąbrzeskiej”. MiBPB w Wąbrzeźnie przygotowała wystawę broszurowych publikacji o pałacach i dworach w regionie, powieści, których akcja toczy się w dworach oraz wspomnienia arystokratów. Anna i Marcin Maciewicz zadbał o oprawę muzyczną, grając m.in. motyw przewodni z serialu „Noce i dnie”. Wszystko idealnie się uzupełniało.

Najpierw wręczono nagrody za najciekawsze prace nadesłane na konkurs plastyczny, organizowany przez Wąbrzeski Dom Kultury. Prace oceniano w trzech

kategoriach. Najwięcej prac wpłynęło ze szkół wiejskich. Nagrodzono i wyróżniono uczniów z Zielenia, Jarantowic, Radzyna Chelmińskiego i Dębowej Łąki. Po wręczeniu nagród goście zapoznali się z ekspozycją.

W uroczystości uczestniczył potomek rodu Działowskich, związanych z Uciążem, Działowem i Mgowem. Jego pojawieniu się w Wąbrzeźnie towarzyszyła niezwykła historia. Paweł Becker pisał pracę licencjacką, która dotyczyła rodu Działowskich. Rozpoczął poszukiwania potomków, chociaż wszyscy byli przekonani, że ród wymarł. W końcu udało mu się nawiązać kontakt z Georgesem Działowskim, ostatnim męskim potomkiem rodu, który mieszka w Paryżu. Nie mówi po polsku i do tej pory nie wiedział nic o historii swojej rodziny. W Polsce gości po raz drugi, od pierwszej wizyty mi-

nęło 50 lat.

- Mój ojciec zmarł, gdy miałem półtora roku. Na grobie ojca, który znajduje się na przedmieściach Paryża widniało też nazwisko hrabiny Potockiej. Oczywiście wiedziałem, że hrabina to tytuł szlachecki i, że ta kobieta była matką mojego ojca. Dawno temu próbowałem dowiedzieć się coś o mojej rodzinie, ale nie znalazłem podstawy do dalszych poszukiwań – opowiada Georges Działowski. – Paweł Becker skontaktował się ze mną przez facebooka. Wyjaśnił mi ważną część życia mojej rodziny. Chciałem być na obronie jego pracy licencjackiej, ale przyjechałem na tę uroczystość. To wzruszające chwile. Nie wiedziałem, że istnieje szkoła imienia mojego przodka. Już znam drogę, więc chciałbym tu kiedyś przywieźć moją rodzinę.

tekst i fot.

Paulina Grochowalska

Nagrodzeni i wyróżnieni w konkursie plastycznym „Pałace i dwory ziemi wąbrzeskiej”.

KATEGORIA 7-12

I m. Aleksandra Olszewska – Zespół Szkół w Zieleniu
II m. Klaudia Czudak – Szkoła Podstawowa w Jarantowicach
III m. Małgorzata Witkowska – Szkoła Podstawowa w Jarantowicach

Wyróżnienia:

Krzysztof Jabłoński - Zespół Szkół w Zieleniu
Marcel Jurczuk - Szkoła Podstawowa w Jarantowicach

KATEGORIA 13-17

I m. Joanna Bieniek - Radzyń Chelmiński
II m. Mateusz Opas - Zespół Szkół w Zieleniu
III m. Julia Chylińska – Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy w Dębowej Łące

Wyróżnienia:

Klaudia Wróblewska - Radzyń Chelmiński
Aleksandra Góralska - Zespół Szkół w Zieleniu
Łukasz Kasicki - Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy w Dębowej Łące

KATEGORIA pow. 18 lat

Wyróżnienia:

Cecylia Szymańska – Dębowa Łąka
Kamila Witkiewicz – Zespół Szkół Zawodowych w Wąbrzeźnie

Otwarcie wystawy

Zgromadzeni goście podziwiali ekspozycję zebrane na wystawie

Goście wpisywali się do książki pamiątkowej

Prace były starannie wykonane

Nastrojową muzykę klasyczną wykonywał duet na skrzypcach i fortepianie

Laureaci konkursu

Adam Stenzel i Paweł Becker

W uroczystości uczestniczył Georges Działowski (z lewej)

Zbiór książek o tematyce dworskiej

Uczestnicy konkursu odbierają nagrody

Wąbrzeźno

0 lokalnym dziedzictwie

Niektóre to już tylko ruina nie do uratowania, innym udałoby się przywrócić chociaż część dawnej świetności, są też takie, które nadal tętnią życiem – pałace i dwory ziemi wąbrzeskiej to nasze lokalne dziedzictwo. Pamięć o nich przywraca nowa publikacja Adama Stenzla.

20 października w Wąbrzeskim Domu Kultury spotkali się miłośnicy lokalnej historii, na promocji nowej publikacji Adama Stenzla „Pałace i dwory ziemi wąbrzeskiej”, której wydawcą są Wąbrzeskie Zakłady Graficzne. Spotkanie rozpoczęła emisja filmu „Gniazdo nasze - wszystko nasze” (realizacja Paweł Becker, zdjęcia i montaż Dawid Wiecki), prezentującego historię wybranych pałaców i dworów ziemi wąbrzeskiej.

Adam Stenzel jest znanym kolekcjonerem, prezesem Grudziądzkiego Towarzystwa Kolekcjonerów i Miłośników Sztuki Dawnej „Pomorze”. Trzy lata temu ukazał się album jego autorstwa, w którym prezentował pałace i dwory okolic Grudziądza.

Prace nad książką o pałacach i dworach ziemi wąbrzeskiej Adam Stenzel podjął na zlecenie Urzędu Miejskiego w Wąbrzeźnie. Trwały dwa lata. W publikacji znalazły się jak mówi sam autor „zwięzłe informacje” na temat 28 zespołów dworsko-pałacowo-parkowych znajdujących się w najbliższych okolicach, takich jak m. in. Radzyń Chełmiński, Wałycz, Orłowo, Działowo, Niedźwiedź, Dębowa Łąka. W albumie znajdziemy m. in. zarys historii dóbr, historie kolejnych właścicieli, opis architektury i parków. Wszystko udokumentowane fotografiami.

- W trakcie zbierania informacji do publikacji pojawiło się wiele ciekawostek np. mało kto wie, że w Orłowie gościł Henryk Sienkiewicz i prawdopodobnie napisał tam kilka rozdziałów „Krzyżaków” – mówi Adam Stenzel. – Myślę, że „Pałace i dwory ziemi wąbrzeskiej” to dobra lektura na zimowe wieczory, a na przyszłe lato to bę-

dzie świetny przewodnik.

Nieocenioną pomoc w powstanie publikacji wniosł Paweł Becker, który pomagał Adamowi Stenzlowi w zbieraniu informacji i odnalazł w Paryżu ostatniego męskiego potomka rodu Działowskich. Wcześniej myśłano, że ród Działowskich wymarł. Kontakt z potomkami właścicieli pałaców i dworów bardzo pomógł w powstaniu publikacji.

- Dwór walczył i strzegł kultury, tradycji, własnej historii i pamięci. Dzisiaj ta książka pamięć przywraca. Niestety nie da się niektórych dworów ocalić, ale chciałbym wyrazić nadzieję, że książka rozejdzie się dalej i znajdą się ludzie, którzy ocalą część dworów i w jednym z nich powstanie muzeum – zwracał się do zgromadzonych na promocji Paweł Becker.

Na spotkaniu gościli potomkowie dawnych właścicieli dworów m. in. wcześniej wspomniany potomek rodu Działowskich – Georges Działowski.

- Tak jak i dla was dzisiaj jest dla mnie ważny dzień. Przeżywam spotkanie z historią Wąbrzeźna. Towarzyszą mi bardzo ciepłe i pozytywne emocje. Od kilku dni odkrywam dzieje mojej rodziny i staje się historią tego miasta. Witalis Szlachcikowski powiedział: „nie

zapominaj swojej historii, bo jest bardzo ważna”. Chciałbym zachęcić, aby wszyscy poznawali swoją historię – powiedział Georges Działowski.

Materiały do książki przekazywały biblioteki. Oprócz MiPBP w Wąbrzeźnie pomogły biblioteka w Dębowej Łące, Wielkich Radowiskach, Kowalewie Pomorskim, Radzynie Chełmińskim, Golubiu-Dobrzyniu oraz w Płużnicy. Paweł Becker korzystał również ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu.

Do powstania publikacji, wspierając finansowo przedsięwzięcie przyczynili się: starostwo, Gmina Miejska Wąbrzeźno, Gmina Płużnica, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Agencja Nieruchomości Rolnych, Jan Biegniewski, Adam Lipiński Zakład Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych w Katarzynkach.

Patronat honorowy na wydaną książkę objęli: marszałek województwa kujawsko-pomorskiego Piotr Całbecki oraz burmistrz Wąbrzeźna Leszek Kawski. Natomiast patronat medialny pełnił m. in. Tygodnik „CWA”.

tekst i fot.

Paulina Grochowalska

Adam Stenzel

Paweł Becker i Adam Stenzel z burmistrzem

Zainteresowanie książką było duże

Martyna Osmańska i Karolina Ściegniejew z Młodzieżowego Dyskusyjnego Klubu Książki przy MiPBP wprowadzały w ziemiański klimat

Autor cierpliwie podpisywał książki

Burmistrz Leszek Kawski

Podziękowania dla tych, którzy wsparli wydanie książki

Po „Pałace i dwory ziemi wąbrzeskiej” ustawiła się kolejka

Powiat

Witajcie!

Oto najmłodszy mieszkańcy regionu:

Wiktorja Majewska

Córka Moniki i Krzysztofa Majewskich z Wąbrzeźna przyszła na świat 23 października, ważyła wtedy 3450 gramów i mierzyła 55 centymetrów. W domu czeka na nią 11-letnia siostra Weronika.

Lena Czerwińska

Dziewczynka urodziła się 24 października. Jest córką Anny i Waldemara Czerwińskich z Wąbrzeźna. Po urodzeniu ważyła 3580 gramów i mierzyła 56 centymetrów. Ma siostrę, 9-letnią Zuzię.

tekst i fot. P. Grochowska

Wąbrzeźno

Po pijanemu i wbrew zakazowi

Wąbrzescy policjanci zatrzymali pijanego rowerzystę. Mężczyzna jechał rowerem wbrew zakazowi sądowemu.

W niedzielę około godz. 15:25 w Józefkowie policjanci zatrzymali do kontroli drogowej rowerzystę. W czasie rozmowy z mężczyzną wyczuli od niego woń alkoholu. Po sprawdzeniu stanu trzeźwości, okazało się, że 41-letni rowerzysta miał 3,46 promila alkoholu.

Ponadto funkcjonariusze ustalili, że zatrzymany jechał rowerem wbrew zakazowi sądowemu. Za niestosowanie się do zakazu sądowego grozi do 3 lat więzienia. Za jazdę rowerem po pijanemu grozi do roku więzienia.

(kr)

Wąbrzeźno

Semestr zimowy UTW

Na Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Wąbrzeźnie rozpoczął się semestr zimowy. Pierwszy wykład już dzisiaj (czwartek).

Rozpoczął się II semestr roku akademickiego 2011/2012 UTW Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy – filia w Wąbrzeźnie. Pierwszy wykład przeprowadzi 27

października o godz. 16.00 w sali kolumnowej WDK mgr Marzena Bogdanowicz. Tytuł wykładu „Komunikacja interpersonalna”.

PG

Program wykładów na semestr zimowy 2011/2012:

- 10 listopada 2011 r. godz. 16:00 - „Karnawał w kulturze” dr Marcin Kowalczyk
- 24 listopada 2011 r. godz. 16:00 - „Dialog międzypokoleniowy” mgr Zbigniew Izdebski
- 8 grudnia 2011 r. godz. 16:00 - „Tinnitus – szumy uszne. Problem współczesnego społeczeństwa” mgr Tomasz Szutko
- 5 stycznia 2012 r. godz. 16:00 - „Historia telefonii komórkowej” mgr Joanna Kmoch
- 19 stycznia 2012 r. godz. 16:00 - „Ojczyzna to ziemia i groby” Paweł Becker
- 2 lutego 2012r. godz. 16:00 - „Maja Plisecka – fenomen baletu światowego” prof. Walenty Piłat
- 16 lutego 2012r. godz. 16:00 - „Profilaktyka zdrowotna” lek. med. Radosław Kędzia

Wąbrzeźno

Bezpieczny sezon grzewczy – jak się przygotować?

Aby uniknąć pożaru czy zatrucia tlenkiem węgla, w trakcie ogrzewania domu musimy zadbać m. in. o udrożnienie przewodów kominowych i wentylacyjnych. Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Wąbrzeźnie apeluje do mieszkańców powiatu o bezpieczną eksploatację urządzeń grzewczych.

Aby sezon grzewczy był bezpieczny trzeba dbać o oczyszczanie przewodów spalinowych i dymnych. Przewody od palenisk opalanych paliwem stałym (węgiel, miał, drewno) należy czyścić 4 razy w roku, od palenisk opalanych paliwem ciekłym lub gazowym co najmniej 2 razy w roku, a od palenisk zakładów zbiorowego żywienia i usług gastronomicznych – co najmniej raz w miesiącu. Co najmniej raz w roku należy oczyścić przewody wentylacyjne. Przy czym zarówno oczyszczanie przewodów spalinowych i dymnych, jak i przewodów wentyla-

cyjnych powinni przeprowadzać fachowcy.

Jak wskazują statystyki pożarowe, niewłaściwa eksploatacja urządzeń i instalacji grzewczych jest przyczyną znacznej liczby pożarów. Nie wolno przechowywać materiałów palnych w odległości mniejszej jak 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzać się do temperatury przekraczającej 100 stopni C. Zabronione jest również wysypywanie gorącego popiołu lub żużli w miejscu umożliwiającym zapalenie się sąsiednich obiektów lub materiałów palnych, używanie

elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń użytkowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta oraz eksploatowanie nieszczelnych, uszkodzonych lub niewłaściwie wykonanych pieców c.o., kuchni i grzejników oraz przewodów spalinowych.

Należy użytkować instalacje i urządzenia grzewcze zgodnie z warunkami określonymi przez producenta.

oprac.

Paulina Grochowska

PRAWNIK RADZI

Zgodnie z nowelą ustawy o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców pracodawca będzie mógł wydać nam zaległe wolne do 30 września.

Nowe przepisy zostały już podpisane przez prezydenta i zaczną obowiązywać od stycznia 2012 roku.

Resort gospodarki – autor nowelizacji – argumentował, że dłuższy czas na wykorzystanie zaległego urlopu umożliwi szefowi lepszą organizację pracy, a podwładnemu dogodne zorganizowanie wypoczynku. Nie będzie on musiał bowiem odbierać wolnego w okresie zimowym, lecz w wakacyjnym.

Ustawa wprowadzi też wiele udogodnień dla przedsiębiorców. Kancelaria Prezydenta tłumaczy, że obejmuje m.in.:

* likwidację obowiązku uzyskiwania opinii uprawnionych rzeczoznawców do spraw bhp w zakresie projektów budowy lub przebudowy obiektu budowlanego, w którym przewiduje się pomieszczenia pracy,

* skrócenie terminu przedawnienia należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne oraz ubezpieczenie społeczne rolników z 10 do 5 lat (także terminu zwrotu nadpłaconych lub nienależycie opłaconych składek),

* wydłużenie terminu składania deklaracji na podatek od nieruchomości (do dnia 31 stycznia zamiast do 15 stycznia),

* zniesienie Dziennika Urzędowego Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski B” (a co za tym idzie przede wszystkim zniesienie obowiązku ogłaszania sprawozdań

finansowych w Monitorze Polskim B),

* zmianę zakresu obligatoryjnych ogłoszeń w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, między innymi poprzez jednoznaczne przesądzenie, że są to ogłoszenia przewidziane przez Kodeks postępowania cywilnego, tylko w wypadku, gdy obowiązek ich publikacji wynika wprost z kodeksu,

* wprowadzenie obowiązku informowania ministra właściwego do spraw gospodarki przez sąd rejestrowy o otwarciu likwidacji przedsiębiorcy zagranicznego,

* zmiany w instytucji interpretacji ogólnych przepisów prawa podatkowego (wskazanie na możliwość wydania interpretacji z urzędu oraz na wniosek „zainteresowanego”, uregulowanie trybu wydania interpretacji na wniosek),

* uznanie za przedsiębiorcę zagranicznego obywatela polskiego wykonującego działalność gospodarczą za granicą, co umożliwi mu prowadzenie działalności w formie oddziału lub przedstawicielstwa przedsiębiorcy zagranicznego (w obecnym stanie prawnym, na gruncie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, osoba taka nie może być uznana ani za przedsiębiorcę polskiego, ani za przedsiębiorcę zagranicznego),

* zmianę przepisów dotyczących likwidacji oddziału przedsiębiorstwa zagranicznego,

* zniesienie obowiązku dokonywania wpisu do rejestru przedstawi-

cielstw przedsiębiorców zagranicznych – banków zagranicznych i instytucji kredytowych,

* zmniejszenie częstotliwości przekazywania przez płatnika ubezpieczonemu informacji o odprowadzonych składkach na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne,

* skrócenie okresu przechowywania deklaracji rozliczeniowych i imiennych raportów miesięcznych oraz dokumentów korygujących te dokumenty przez płatnika składek ubezpieczeniowych,

* obniżenie opłaty skarbowej za dokonanie wpisu do rejestru przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych,

* umożliwienie stosowania do wyrobów akcyzowych celnych procedur uproszczonych, o których mowa w Wspólnotowym Kodeksie Celnym,

* zmiany związane ze zwolnieniami od akcyzy szczegółowych kategorii wyrobów węglowych (węgiel, koks, węgiel brunatny), w związku z wygaśnięciem (w dniu 1 stycznia 2012 r.) okresu przejściowego, w którym takie wyroby, przeznaczone do celów opałowych, korzystały z całkowitego zwolnienia od akcyzy.

Zmiany wejdą w życie 1 stycznia 2012 r., z wyjątkiem zmian związanych z nowymi rozwiązaniami dotyczącymi opodatkowania akcyzą wyrobów węglowych, gdzie termin wejścia w życie zróżnicowano na dzień ogłoszenia oraz na dzień 2 stycznia 2012 r., oraz z wyjątkiem zmian obejmujących likwidację Monitora Polskiego B, gdzie termin ten określono na 1 stycznia 2013 r.

napodstawie: e-prawnik.pl

Klasa I A Szkoły Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie: Zosia Adamus, Magdalena Banaś, Oliwia Bańcerowska, Krystian Basak, Nikola Biernacka, Julia Drozdalska, Weronika Gondzik, Weronika Grabowska, Aleksandra Grącka, Patrycja Józefczak, Kacper Jurkiewicz, Zuzia Jurkiewicz, Kasia Kleinowska, Jakub Kocimski, Marta Kwiecińska, Alicja Laskowska, Izabela Leśnikowska, Monika Mejka, Miłosz Michałowski, Szymon Paradowski, Wiktoria Pawlikowska, Oliwier Ruchalski, Zuzia Sałatowska, Dominika Sądowska, Mateusz Słomski, Weronika Świętoń, Karol Zaborowski, Bartosz Zieliński, Kamil Zych. Wychowawca Magdalena Dąbrowska
 fot. Paulina Grochowska

Klasa I B Szkoły Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie: Julia Bugała, Kacper Chmara, Zuzanna Czyżak, Daria Dziura, Iga Grzybek, Zuzia Kiełbowicz, Aleksandra Kornacka, Marta Lisowska, Kacper Michałek, Jakub Mrocza, Jakub Niklewski, Miłosz Osirski, Martyna Pacana, Oliwia Piotrowska, Marianna Rybszleger, Paweł Rym, Aleksander Sokołowski, Paulina Sosnowka, Jakub Stawicki, Natalia Tyimińska, Łukasz Veith, Jakub Więckowski, Aleksandra Wiśniewska, Sebastian Wiśniewski, Oliwia Wojciechowska. Wychowawca Małgorzata Pieczywok
 fot. Paulina Grochowska

Wąbrzeźno

Wyśpiewali drugie miejsce

Zespół Ichtis działający przy wąbrzeskiej parafii Matki Bożej Królowej Polski wziął udział w XIX Diecezjalnym Festiwalu Pieśni i Piosenki Religijnej w Kowalewie Pomorskim. Zajął drugie miejsce.

Ichtis wystąpił w składzie: Natalia Zielińska - wokal, Marta Marchlewska - gitara, Szymon Rudnicki - gitara, Mateusz Rudnicki - gitara, Przemysław Paczkowski - harmonijka ustna, Łukasz Krause - wokal. Zespół zajął II miejsce.

- Jest to największy sukces w niespełna 1,5-roczonej historii zespołu. Po raz pierwszy w kowalewskim festiwalu wzięliśmy udział w minionym roku. Wtedy otrzymaliśmy wyróżnienie - informuje Łukasz Krause.

Zwycięzcą tegorocznego festiwalu, podobnie jak w zeszłym roku został Zespół Forte z Jabłonowa Pomorskiego. Trzecie miejsce zajęła Schola z Radzyna Chelmińskiego.

- Choć udział w festiwalach, przeglądach nie jest najważniejszy dla zespołu, to jednak sukces na skalę całej diecezji bardzo cieszy - mówi zgodnie członkowie zespołu.

Na co dzień z zespołem występuje jeszcze skrzypaczka Magdalena Domagalska.

- Zespół Ichtis ubogaca śpiewem niedzielne msze i liczne uroczystości. Wraz z ks. Dariuszem

Pukalskim, wikariuszem parafii, organizujemy wieczornice. Te niezwykle spotkania modlitewne, pełne wzruszeń i przeżyć stają się doskonałą okazją do wspomnienia Jana Pawła II, wszystkich bliskich zmarłych w pierwszych dniach listopada czy modlitwy skierowanej do Matki Bożej, patronki parafii. Zespół usłyszeć można nie tylko w rodzimej parafii. Występujemy także na zaproszenie w okolicznych kościołach - dodaje Łukasz Krause.

Ostatnio Ichtis dał koncert m.in. podczas odpustu parafialnego w Niedźwiedziu, na mszy w czasie Dożynek Gminy Dębowa Łąka, z okazji jubileuszu 15-lecia istnienia Domu Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie, w czasie Festynu z okazji Tygodnia Kultury Chrześcijańskiej, który odbywał się w Grudziądzu, a także na Apelu Jasnogórskim odbywającym się w Toruniu, dla pielgrzymów udających się na Jasną Górę. W ostatnim roku działalności kilkakrotnie występował także na zaproszenie na mszach ślubnych oraz z okazji pierwszych komunii św.

oprac. (kr)

Powiat

Zwiększ swoje szanse

Gmina Wąbrzeźno przystąpiła do realizacji „Regionalnego Programu Wczesnego Wykrywania Nowotworów Skóry”, w ramach którego mieszkańcy gminy mogą skorzystać z nieinwazyjnego, bezbolesnego badania znamion.

Bezpłatne, finansowane przez gminę Wąbrzeźno badania zostaną przeprowadzone 19 listopada (sobota) od godz. 9.30 w Szkole Podstawowej w Jarantowicach oraz Zespole Szkół w Zieleniu.

Badanie dotyczy znamion tzw. „pieprzyków” w kierunku czerniaka i innych nowotworów skóry. Badania przeznaczone są dla mieszkańców gminy Wąbrzeźno, bez względu na wiek i płeć.

Warunkiem skorzystania z badań jest osobiste lub telefoniczne zgłoszenie, z podaniem numeru PESEL, do Urzędu Gminy Wąbrzeźno, pok.103, tel. 56 687 75 50 lub 56 687 75 48 w nieprzekraczalnym terminie do 31 października.

Z uwagi na limit miejsc decyduje kolejność zgłoszeń. Osoby zgłaszające się na badania powinny

zabrać ze sobą dowód osobisty.

Celem „Regionalnego Programu Wczesnego Wykrywania Nowotworów Skóry” jest zwiększenie w województwie kujawsko-pomorskim wczesnej wykrywalności nowotworów skóry i stanów przedrakowych. W początkowym stadium rozwoju choroby pacjent ma duże szanse na całkowite wyleczenie. Zwiększenie świadomości zdrowotnej mieszkańców województwa w zakresie nowotworów skóry pozwala wielu osobom odpowiednio wcześniej dotrzeć do lekarza. W Polsce co roku 10 tysięcy osób zapada na raka skóry, w tym 2-3 tysiące osób na czerniaka złośliwego. Połowa chorych na czerniaka - umiera, ze względu na zbyt późne rozpoznanie.

oprac.

Paulina Grochowska

Wąbrzeźno

Później na pływalnię

W dni świąteczne zmianie ulegają godziny otwarcia wąbrzeskiej pływalni.

Według harmonogramu pracy Pływalnia Miejska w Wąbrzeźnie 1 listopada (wtorek) będzie nieczynna. 5 listopada (sobota) z basenu

korzystać można od godz. 10.00 do 22.00. 11 listopada (piątek) pływalnia będzie czynna od 14.00 do 22.00.

PG

Wielkie Radowiska

0 Papieżu-Polaku

W Szkole Podstawowej w Wielkich Radowiskach odbył się Apel z okazji XI Dnia Papieskiego przygotowany przez Ewę Przedpełską i ks. Pawła Kubasika. Podczas apelu uczniowie obejrzeli film „Jan Paweł II i dzieci” oraz wysłuchali fragmentów listu, który Papież napisał do dzieci. Na zakończenie odmówiona została dzięsiałka Różańca Świętego i uczniowie otrzymali błogosławieństwo z rąk szkolnego katechety ks. Pawła Kubasika.

(kr), fot. nadesłane

Wąbrzeźno

„Trójka” dla Afryki

We wrześniu Szkoła Podstawowa nr 3 w Wąbrzeźnie włączyła się w zbiórkę przyborów szkolnych dla ubogich dzieci z Czadu, które znajdują się pod opieką zaprzyjaźnionego misjonarza z Polski ks. Jakuba Szałka.

W akcję charytatywną „SP3 dla Afryki” zaangażowali się nauczyciele, rodzice i uczniowie. Wspólnymi siłami udało się zebrać wiele rzeczy, które dla afrykańskich uczniów będą cenną pomocą w nauce. Najwięcej zgromadzono zeszytów (223), długopisów (132), ołówków (72), wycinanek (66) i bloków (58). Uczniowie przekazali też sporo kredek i pisaków. Ponadto pozyskano: kredę, farby, kleje, plastelinę, piór-

niki, kolorowanki oraz ilustracje do kolorowania, bajki, temperówki, nożyczki, patyczki, linijki, gumki do mazania, pędzle do farb, taśmę klejącą, notesik, plany lekcji. Ze względu na duże zainteresowanie akcją szkoła przedłużyła czas jej trwania. Chętni nadal mogą przynosić dary do Joanny Bretes, która zajmuje się zbiórką darów w „Trójce”.

oprac. PG,
fot. nadesłane

Ryńsk

W hołdzie poległym

Tradycyjnie przed Wszystkimi Świętymi młodzież z Gimnazjum im. Jana Pawła II w Ryńsku uprzątnęła pomnik i zapaliła znicze poległym w czasie II wojny światowej w pobliskim Nielubiu. Zbiorową mogiłę uczniowie odwiedzają pod opieką Małgorzaty Dumy, nauczycielki historii.

fot. Kronika Szkolna

Wąbrzeźno

Edukacyjne spotkania z egzotyką

Ptaszniki, wiję, gekony, modliszki i wiele innych egzotycznych zwierząt zobaczyli uczestnicy żywych lekcji przyrody w „Trójce”.

W żywych lekcjach przyrody pt. „Zwierzęta egzotyczne”, które odbyły się 17 i 18 października uczestniczyli uczniowie klas IV-VI oraz kół przyrodniczych kl. III ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie.

Dzieci na zajęciach nie tylko zdobyły wiele interesujących informacji o odżywianiu, poruszaniu, rozmnażaniu i trybie życia eg-

zotycznych przedstawicieli świata kręgowców i bezkręgowców, ale podziwiali na własne oczy fascynującą sztukę kamuflażu

żywych okazów liśców, pajączków, straszyków i kameleonów. Oglądali efekty wyniki pajączków i kameleonów, zobaczyli też ptaszniki, wiję, gekony, modliszkę oraz skorpię.

Zdobyte podczas lekcji i zwiedzania wystawy wiadomości uczniowie będą mogli wykorzystać na zajęciach przyrody.

oprac. PG,
fot. nadesłane (SP3)

Ryńsk

Nowe rządy samorządu

Spośród szkolnej społeczności Gimnazjum im. Jana Pawła II w Ryńsku został wybrany Samorząd Uczniowski. Rozmawiamy z jego opiekunem Marcinem Wiśniewskim, nauczycielem języka polskiego.

Jakie są plany samorządu na ten rok szkolny?

- Plan jest jeden - uczestniczyć aktywnie w życiu szkoły. Jeden z punktów tego planu już zrealizowaliśmy. Udało się nam przygotować obchody Dnia Edukacji Narodowej. Przed nami do zorganizowania jeszcze kilka imprez szkolnych, m. in. „Tydzień Kolorów”. Poza tym niektórzy członkowie samorządu chcieliby zrealizować przedwyborcze obietnice. A więc duuużo dyskotek szkolnych.

Czy Samorząd Uczniowski zamierza wprowadzić w życie szkoły nowe elementy lub jakieś zmiany?

- Mamy kilka pomysłów. Jeden z nich udało się wprowadzić w życie - przywróciliśmy tzw. „szczęśliwy numer”, czyli zwolnienie z pytania i niezapowiedzianych kartkówki jednej osoby, której numer z dziennika zostanie wylosowany. O pozostałych inicjatywach nie chciałbym wiele mówić. Powiem tyle tylko, że wiążą się z kosztami. Myślimy zatem, jak pozyskać pieniądze.

Czy jest Pan zadowolony ze

Na zdjęciu członkowie nowo wybranego SU w Ryńsku. Od lewej: Patryk Ślaski, Magdalena Majewska, Dominika Zielińska, Krystian Majewski, Marcin Wiśniewski (opiekun), Mikołaj Rękosiewicz

składu Samorządu Szkolnego?

- A śmiałym być niezadowolony? (śmiech) Ja tylko podporządkowuję się świętej woli wyborców.

Jak się Pan czuje w roli opiekuna SU?

- Młodo. Jestem opiekunem najmłodszej - w sensie wieku

członków - instytucji w szkole. A tak poza tym, powoli przyzwyczajam się do tej roli. Wiem, że część uczniów obdarzyła mnie dużym zaufaniem. Mam więc świadomość, że nie mogę ich zawieść.

tekst i fot.
Agata Sarnecka

TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO
PROGRAM TELEWIZYJNY

HITY TYGODNIA

CZWARTEK 22:55 TVP 1 - KUPIEC WENECKI

Dramat, 140 min, USA (2004)

Ponadczasowy komediodramat Szekspira. Jedna z niezwykle interesujących ekranizacji szekspirowskich, zapadająca w pamięć dzięki popisowej obsadzie i pełnej rozmachu realizacji. Wierne oddanie klimatu czasów Szekspira, zostało uhonorowane licznymi nominacjami. Opowieść rozgrywa się w Wenecji w 1586 roku. Żydzi mieszkają w wydzielonej dzielnicy, nie mogą poruszać się po mieście o zmroku. Są tolerowani tylko ze względu na interesy – chrześcijanom nie wolno pożyczać pieniędzy na procent, więc ktoś musi się tym zajmować. Próba polemiki z antysemickim wydzwiewaniem sztuki i pokazanie pełni osobowości jednego z bohaterów, żydowskiego lichwiarza Shylocka. Oprócz scenografii i kostiumów, duże znaczenie miały zdjęcia Benoit Delhomme'a i fakt, że znaczna część filmu została nakręcona kamerą reportażową, co dało niezwykle wrażenie autentyczności i naturalności.

PIĄTEK 20:00 TVN - KRUCJATA BOURNE`A

Film sensacyjny, 135 min, USA (2004)

Jason Bourne i Marie Kreutz muszą uciekać z Grecji, ponieważ odnajdują ich tam zabójcy. Mijają dwa lata. Para zaszywa się w sennym miasteczku w Indiach. Jason cierpi na amnezję, ale nie zapomniał, że był szpiegiem wyszkolonym przez tajną organizację Treadstone, której agencji chcą go unicestwić. Dlatego też, kiedy tylko w miasteczku pojawia się podejrzany osobnik, Marie i Jason ponownie uciekają. Znowu nie udaje im się wrócić do normalnego życia. Tym bardziej że okazuje się, iż ponownie zostali wciągnięci w międzynarodową aferę. Sprawa jest poważna, gdyż pod Jasona podszywa się płatny zabójca Kirill. W Berlinie zostaje zamordowany jeden z pracowników CIA, a głównym podejrzanym staje się Bourne. Tymczasem prawdziwy morderca czyha również na życie Jasona i jego dziewczyny. Nieoczekiwanym sprzymierzeńcem Bourne'a staje się agentka Treadstone Nicolette.

SOBOTA 21:55 POLSAT - SPOSÓB NA BLONDYNKĘ

Komedia, 140 min, USA (1998)

Po 13 latach od balu maturalnego, Ted wciąż wspomina swoją niespełnioną szkolną miłość - piękną i inteligentną Mary. Podczas gdy on leżał kilka tygodni w szpitalu, ona wraz z rodzicami zmieniła miejsce zamieszkania i kontakt się urwał. Wizyty u psychologa nic nie pomagają, w końcu zdeterminowany Ted idąc za namową przyjaciela postanawia odszukać dziewczynę. Wynajmuje prywatnego detektywa Patricka Healy'ego, który co prawda odnajduje dziewczynę w Miami, ale również, natychmiast zakochuje się w niej bez pamięci i nie realizuje zlecenia Teda. Zamyka interes i przeprowadza się do Miami, by być blisko dziewczyny, Tedowi zaś mówi, że znalazł nową pracę w innym mieście. Zakochany Patrick nieopatrznie jednak wygaduje się przed swoją gospożą z prawdziwego celu wyjazdu, o czym szybko dowiaduje się Ted. Postanawia również wyjechać na Florydę, odnaleźć oszusta i ukochaną z młodości. Udaje mu się to szybko, niestety kiedy przybywa na miejsce dziewczyna spotyka się już z Patrickiem. W dodatku piękna i błyskotliwa Mary działa na mężczyzn jak magnes, a kandydaci do jej względów mnożą się jak grzyby po deszczu.

TVP 1

06:00 Kawa czy herbata?
08:00 Wiadomości
08:05 Pogoda poranna
08:10 Polityka przy kawie
08:20 Telezakupy
08:55 Lippy and Messy
09:05 Domisie (156) - dla dzieci
09:30 Mysia klinika i doktorek
Humorek (8) - dla dzieci
09:50 Jak to działa?
10:30 Młodzi konstruktorzy (8)
11:00 A mnie się uda
11:25 My, wy, oni
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:25 To się opłaca
12:45 ZUS dla ciebie
12:55 Dziką Australią (9) - dokument
14:00 Plebania (1762) - serial
14:25 Klan (2150) - serial
15:00 Wiadomości
15:15 Pogoda
15:25 Program publicystyczny
16:20 Moda na sukces (5514) - serial
16:45 EUROexpress
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Plebania (1763) - serial
18:00 Klan (2151) - serial
18:25 Pogodni (83) - serial
18:35 Jaka to melodia? - rozrywka
19:05 Zabawy z Lippy and Messy
19:10 Magiczne przygody misia
Ruperta (48) - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Ojciec Mateusz (77) - serial
21:15 Pogodni (83) - serial
21:25 Rezydencja (22) - serial
22:00 Sprawa dla reportera
22:55 Kupiec wenecki - dramat
01:15 Determinator (8) - serial
02:10 S.O.S. (7) - serial

08:00 Prosto w serce (156) - serial
08:30 Dzień dobry TVN
11:00 Na Wspólnej (1496) - serial
11:35 Magda M. (9) - serial
12:40 Dr House - serial
13:40 Sędzia Anna Maria
Wesołowska (611) - serial
14:40 Detektywi (877) - serial
15:15 W-11 wydział śledczy (863) - serial
15:55 Rozmowy w toku (1959) - talk show
16:55 Sąd rodzinny (199) - serial
17:55 Prosto w serce (157) - serial
18:25 Detektywi (878) - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 Na Wspólnej (1497) - serial
20:45 W-11 wydział śledczy (864) - serial
21:30 Kuchenne rewolucje (8)
22:30 Zdobycy - thriller
00:20 HD w 3D Telewizji (8)
00:55 Superwizjer
01:25 Uwaga!
01:40 Arkana magii

08:00 Will Penny - western
10:15 Polskie drogi (2) - serial
11:55 Filmowcy na wygnaniu
- z Trzeciej Rzeszy
do Hollywood (2) - dokument
13:00 Kobiety bez mężczyzn - dramat
14:50 Za drzwiami Actors Studio
15:50 Stander z Johannesburga
- film sensacyjny
17:55 Zakazany owoc - komedia
20:10 Tajemnice państwa - thriller
22:15 Paczka z County Clare
- komedia
00:00 Komisarz Winter: Pokój numer
10 (3) - serial
01:10 Komisarz Winter: Pokój numer
10 (4) - serial
02:10 Emilia - komedia

TVP 2

06:45 Telezakupy
07:30 Na dobre i na złe (290) - serial
08:30 Pytanie na śniadanie
10:10 Pogoda
10:45 Obok nas (38)
11:15 Pogodni (83) - serial
11:20 Pozyteczni.pl (5)
11:50 Jeden z dziesięciu
12:25 Sąsiedzi (53) - serial
12:55 Barwy szczęścia (641) - serial
13:35 Postaw na milion (19)
14:35 Wiadomości z drugiej ręki (29) - serial
15:05 Wiadomości z drugiej ręki (30) - serial
15:45 Panorama - kraj
16:05 Pogoda
16:15 Poziom 2.0
17:20 Jeden z dziesięciu
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:35 Pogoda
18:50 Wiadomości z drugiej ręki (32) - serial
19:25 Wypalony - dokument
20:05 Barwy szczęścia (642) - serial
20:40 Dr House (140) - serial
21:35 Kocham kino - wstęp
21:40 Truman Show - komediodramat
23:25 Pogodni (83) - serial
23:35 Intrygi i kłamstwa (8) - serial
00:35 Sycylijskie mumie
01:35 Skok - dramat
02:30 Józef Skrzek - VIATOR (2)

06:20 B jak brzydula (17) - serial
06:50 Filmowa Warszawa (5)
07:25 Filmowa Warszawa (6)
08:00 Ostry dyżur (4) - serial
09:00 Czerwony Orzeł (3) - serial
10:10 Punkt krytyczny (3) - serial
11:10 Mango - Telezakupy
12:45 Detektyw Monk (5) - serial
13:45 Filmowa Warszawa (7)
14:20 Filmowa Warszawa (8)
14:55 Czerwony Orzeł (4) - serial
16:05 Ostry dyżur (5) - serial
17:05 Przyjaciele (47) - serial
17:35 Przyjaciele (48) - serial
18:05 Detektyw Monk (6) - serial
19:05 Punkt krytyczny (4) - serial
20:00 Przyjęty - komedia
22:00 Biały oleander - dramat
00:15 Bezimienni (16) - serial
01:15 Arkana magii

06:00 Łapu capu ekstra
06:30 Muzyka - muzyka
07:00 Nie Przegap
07:10 Łapu capu
07:15 Simpsonowie (19) - serial
07:40 Łapu capu
07:45 Ogród mojej mamy - dokument
08:55 Mąż swojej żony - komedia
10:25 Wyjście przez sklep
z pamiątkami - dokument
12:00 Co nas kręci, co nas podnieca
- komediodramat
13:30 Łalka - dramat
16:10 Rozwody! - komediodramat
17:55 Nocna randka - komedia
19:30 Simpsonowie (20) - serial
19:55 Łapu capu
20:00 Kamufaż (2) - serial
20:45 Nie Przegap
20:55 Łapu capu
21:00 XIII (7) - serial
21:45 XIII (8) - serial
22:30 Rockefeller Plaza 30 (23) - serial
23:00 Filary Ziemi (4) - serial
00:55 Matka Teresa od kotów
- dramat
02:30 Sekrety muzeów - dokument

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:15 TV market
07:30 Przygody Animków (16) - serial
08:00 Pinky i Mózg (34) - serial
08:30 Pies Huckleberry (29) - serial
08:40 Pies Huckleberry (30) - serial
09:00 Rodzina zastępcza (7) - serial
09:30 Rodzina zastępcza (8) - serial
10:00 Daleko od noszy (39) - serial
10:30 Świat według Kiepskich (68) - serial
11:00 Malanowski i Partnerzy (351) - serial
11:30 Linia życia (37) - serial
12:00 Orły z Bostonu (22) - serial
13:00 Pamiętniki z wakacji (6) - serial
14:00 Pierwsza miłość (1371) - serial
14:45 Trudne sprawy (39) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy (352) - serial
17:00 Dłaczego ja? (220) - serial
18:00 Pierwsza miłość (1372) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Linia życia (38) - serial
20:00 Ludzie Chudego (9) - serial
21:00 Hotel 52 (9) - serial
22:00 Szpilki na Giewoncie (9) - serial
23:00 Kości (5) - serial
00:00 Kości (6) - serial
01:00 Zagadkowa noc (707)

06:20 Na południe (8) - serial
07:20 Gliniarz i prokurator (37) - serial
08:25 Dziewczyny z fortuną
09:05 TV market
09:25 Triumf miłości (94) - serial
10:25 Mój grzech (21) - serial
11:25 Kiedy się zakocham (38) - serial
12:25 Muzyczne listy - muzyka
13:30 Dekoratornia - film telewizyjny
14:00 Dziewczyny z fortuną
15:00 Mój grzech (22) - serial
16:00 Gliniarz i prokurator (38) - serial
17:00 Digimon (13) - serial
17:30 Oggy i ferajna (44) - serial
18:00 Kiedy się zakocham (39) - serial
19:00 Triumf miłości (95) - serial
20:00 Dirty Dancing - film taneczny
22:05 CSI: Kryminalne zagadki
Nowego Jorku (17) - serial
23:05 CSI: Kryminalne zagadki
Nowego Jorku (18) - serial
00:00 Zemsta smoka II
- film sensacyjny
01:55 Galileo
02:55 Gość Wydarzeń

08:30 Players Tour Championship
w Killarney
10:00 Magazyn wyścigów konnych
10:30 Sony Ericsson WTA Tour
Championships w Stambule
12:00 Grand Prix - Skate America
w Ontario
13:15 Grand Prix - Skate America
w Ontario
14:00 Sony Ericsson WTA Tour
Championships w Stambule
16:00 Sony Ericsson WTA Tour
Championships w Stambule
21:45 Superkombat w Rumunii
23:00 Vintage Collection
00:00 Tydzień z World Wrestling
Entertainment
00:30 Sony Ericsson WTA Tour
Championships w Stambule

06:00 Kawa czy herbata?
08:00 Wiadomości
08:05 Pogoda poranna
08:10 Polityka przy kawie
08:25 Telezakupy
08:55 Lippy and Messy
09:05 Moliki książkowe
09:20 Wirtul@ndia
09:45 Baranek Shaun (56) - serial
09:55 Marynia - film obyczajowy
11:40 Z Jedyńką po drodze
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Po sąsiedzku
12:40 ZUS dla ciebie
12:50 Dzika Australia (6) - dokument
13:55 Plebania (1763) - serial
14:25 Klan (2151) - serial
15:00 Wiadomości
15:15 Pogoda
15:25 Sprawa dla reportera
16:20 Moda na sukces (5515) - serial
16:45 EUROexpress
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Plebania (1764) - serial
18:00 Klan (2152) - serial
18:25 Pogodni (84) - serial
18:35 Jaka to melodia?
19:05 Stacyjkowo (31) - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Oscar, czyli 60 kłopotów na minutę - komedia
22:15 Pogodni (84) - serial
22:25 Szpieg, który mnie kochał - film sensacyjny
00:40 Moi starzy i ja - komedia
02:25 Sztorm - film przygodowy

08:00 Prosto w serce (157) - serial
08:30 Dzień dobry TVN
11:00 Na Wspólnej (1497) - serial
11:35 Magda M. (10) - serial
12:40 Dr House - serial
13:40 Sąd rodzinny (199) - serial
14:40 Detektywi (878) - serial
15:15 W-11 wydział śledczy (864) - serial
15:55 Rozmowy w toku (1960) - talk show
16:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska (612) - serial
17:55 Prosto w serce (158) - serial
18:25 Detektywi (879) - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:00 Krucjata Bourne'a - film sensacyjny
22:15 Nieodebrane połączenie - horror
23:55 Kuba Wojewódzki (8) - talk show
00:55 Uwaga!
01:10 Arkana magii
02:30 Rozmowy w toku (1960) - talk show

08:00 Alternatywne abrakadabra - film krótkometrażowy
08:35 Miasteczko Pleasantville - komedia
10:50 Strzaly o zmierzchu - western
12:35 Kolumbowie (1) - serial
13:40 Kolumbowie (2) - serial
14:45 Żelary - dramat
17:20 Panna Marple: Tajemnica Sittaford - serial
19:05 Sztuka reklamy - dokument
20:10 Bitwa o Irak - dramat
21:55 28 dni później - horror

W Wielkiej Brytanii grupa działaczy na rzecz środowiska naturalnego włamuje się do laboratorium, w którym przeprowadzane są eksperymenty na zwierzętach. Na wolność zostają wypuszczone szympansy - nosiciele śmiertelnego wirusa.

00:00 Piętno - thriller
01:55 Noc poślubna w białym dniu - dramat

06:50 Telezakupy
07:30 Na dobre i na złe (291) - serial
08:30 Pytanie na śniadanie
10:50 Obok nas (39) - dokument
11:15 Pogodni (84) - serial
11:20 Świat się kręci
11:50 Jeden z dziesięciu
12:20 Sąsiedzi (54) - serial
12:50 Barwy szczęścia (642) - serial
13:30 Lodowa odyseja Jamesa Baloga
14:35 Wiadomości z drugiej ręki (31) - serial
15:05 Wiadomości z drugiej ręki (32) - serial
15:45 Panorama - kraj
16:05 Pogoda
16:15 Poziom 2.0
17:15 Kabaretowy Klub Dwójki na wakacjach (1)
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:35 Pogoda
18:45 Pogodni (84) - serial
18:50 Licencja na wychowanie (82) - serial
19:25 Moje dwadzieścia okrażeń
20:05 Na dobre i na złe (457) - serial
21:10 Kocham Cię, Polsko! (73)
22:50 Trefny towar - thriller
00:30 Wizerunek mordercy - thriller
02:15 Be Cool - komedia

06:20 B jak brzydula (19) - serial
06:50 Filmowa Warszawa (7)
07:25 Filmowa Warszawa (8)
08:00 Ostry dyżur (5) - serial
09:00 Czerwony Orzeł (4) - serial
10:10 Punkt krytyczny (4) - serial
11:10 Mango - Telezakupy
12:45 Detektyw Monk (6) - serial
13:45 Filmowa Warszawa (9)
14:20 Filmowa Warszawa (10)
14:55 Czerwony Orzeł (5) - serial
16:05 Ostry dyżur (6) - serial
17:05 Przyjaciele (1) - serial
17:35 Przyjaciele (2) - serial
18:05 Detektyw Monk (7) - serial
19:05 Punkt krytyczny (5) - serial
20:00 Flashdance - film obyczajowy
22:00 Dzikie gęsi II - film sensacyjny
00:30 Nie z tego świata (15) - serial
01:30 Arkana magii

07:00 Nie Przegap
07:10 Łapu capu
07:15 Simpsonowie (20) - serial
07:40 Łapu capu
07:45 Małżeństwo z rozsądku - komedia
09:20 Pan i pani Killer - komedia
11:00 Admirał - melodramat
13:00 Zwykła egzekucja - dramat
14:50 Godzina pąsowej róży - film dla młodzieży
16:15 Moi chłopcy - dramat
18:05 Dzielna mała ciuchcia - film animowany
19:30 Simpsonowie (21) - serial
19:55 Łapu capu
20:00 Kamuflaż (3) - serial
20:45 Nie Przegap
20:55 Łapu capu
21:00 Kick-Ass - komedia
23:00 Maczeta - film sensacyjny
00:50 Henryk IV. Król Nawarry (2) - film historyczny
02:25 Zabójcze ciało - komedia

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:15 TV market
07:30 Przygody Animków (17) - serial
08:00 Nowe przygody Scooby'ego (8) - serial
08:30 Gang Misia Yogi (8) - serial
09:00 Rodzina zastępcza (9) - serial
09:30 Rodzina zastępcza (10) - serial
10:00 Daleko od noszy (40) - serial
10:30 Świat według Kiepskich (77) - serial
11:00 Malanowski i Partnerzy (352) - serial
11:30 Linia życia (38) - serial
12:00 Orły z Bostonu (23) - serial
13:00 Daleko od noszy (40) - serial
13:30 Świat według Kiepskich (373) - serial
14:00 Pierwsza miłość (1372) - serial
14:45 Trudne sprawy (40) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy (353) - serial
17:00 Dlaczego ja? (221) - serial
18:00 Pierwsza miłość (1373) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Linia życia (39) - serial
20:00 Książę w Nowym Jorku - komedia
22:30 Szkoła czarownic - thriller
00:45 Dolina światła - dramat
02:50 Zagadkowa noc (708)

06:20 Na południe (9) - serial
07:20 Gliniarz i prokurator (38) - serial
09:05 TV market
09:25 Triumf miłości (95) - serial
10:25 Mój grzech (22) - serial
11:25 Kiedy się zakocham (39) - serial
12:25 Muzyczne listy - muzyka
13:30 V-Max
14:00 Dziewczyny z fortuną
15:00 Mój grzech (23) - serial
16:00 Gliniarz i prokurator (39) - serial
17:00 Digimon (14) - serial
17:30 Oggy i ferajna (45) - serial
18:00 Kiedy się zakocham (40) - serial
19:00 Galileo Extra
20:00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (17) - serial
20:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (18) - serial
21:55 Steven Seagal: na straży prawa (15)
22:25 Mindfreak - iluzjonista Criss Angel (16)
23:00 Scent of Attraction - film erotyczny
00:50 Dirty Dancing - film taneczny
02:55 Gość Wydarzeń

08:30 Mistrzostwa Świata we Francji
09:30 Mistrzostwa Świata we Francji
10:30 Sony Ericsson WTA Tour Championships w Stambule
12:00 Grand Prix - Skate America w Ontario
13:00 Grand Prix - Skate America w Ontario
14:00 Sony Ericsson WTA Tour Championships w Stambule
16:00 Sony Ericsson WTA Tour Championships w Stambule
21:45 Giants Live w Finlandii
22:15 Giants Live w Finlandii
22:45 PBA Tour w USA
23:45 Magazyn wyścigów konnych
00:15 GTA Droga do Dubaju
00:30 Sony Ericsson WTA Tour Championships w Stambule

06:20 Tropiciiele zagadek (2) - serial
06:55 Marta mówi! (9) - serial
07:25 Ziarno
08:00 Rok w ogrodzie
08:30 Kawa czy herbata?
10:05 Orlik w grze
10:15 Złota rączka (19) - serial
10:45 Czarodzieje z Waverly Place (9) - serial
11:20 Przyrodnia siostra z innej planety - komedia
13:00 Jak to działa?
13:30 Weekendowy magazyn filmowy - kultura
14:00 Ze slumsów na Harvard - dramat
15:40 Życie nad rozlewiskiem (8) - serial
16:30 Kabaretowe hity
16:45 Pogodni (81) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Rezydencja (20) - serial
18:05 Rezydencja (21) - serial
18:35 Rezydencja (22) - serial
19:10 Księżycowy miś (14) - serial
19:30 Wiadomości
19:50 Sport
20:05 Pogoda
20:20 Quantum of Solace - film sensacyjny
22:15 Sztorm - film przygodowy
00:25 Pogodni (81) - serial
00:30 Pogodni (82) - serial
00:35 Widmo - horror
00:40 Wieży miłości - dramat
02:20 Glee (8) - serial
02:50 Brat naszego Boga - dramat

08:00 Kobieta na krańcu świata
08:30 Dzień dobry TVN
10:55 Na Wspólnej (1494) - serial
11:20 Na Wspólnej (1495) - serial
11:45 Na Wspólnej (1496) - serial
12:15 Na Wspólnej (1497) - serial
12:35 Układ warszawski (8) - serial
13:35 Ugotowani (7)
14:35 Top Model. Zostań modelką (8)
15:40 Prosto w serce (154) - serial
16:05 Prosto w serce (155) - serial
16:30 Prosto w serce (156) - serial
17:05 Prosto w serce (157) - serial
17:30 Prosto w serce (158) - serial
18:00 Kuchenne rewolucje (8)
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 Mam talent (9)
21:50 Życie od kuchni - komedia
00:00 Gatunek III - film sf
00:25 Mentalista (13) - serial
01:20 Uwaga!
01:35 Arkana magii
02:10 Uwaga!
02:25 Arkana magii
02:55 Rozmowy w toku (1944) - talk show

08:00 Doczekać zmroku - film sensacyjny
09:55 Daleko od niej - dramat
12:00 Goście, goście II - korytarz czasu - komedia
14:05 Kamieniarz - film kryminalny
16:10 Hiszpański więzień - thriller
18:15 Zupełnie jak miłość - komedia
20:10 Na skróty - komediodramat
23:25 [REC] - horror
Reporterka telewizyjna Ángela Vidal i operator realizują dokumentalne reality-show pod nazwą "Kiedy śpisz". W poszukiwaniu materiału trafiają do jednostki barcelońskiej straży pożarnej. Przekonują się, że praca strażaka jest daleka od ich wyobrażeń.
00:15 Przed Halloweenową nocą - film krótkometrażowy
00:50 Na skróty - komediodramat
00:55 Nikita - film sensacyjny
02:50 Słodko-gorzki - dramat

06:30 Anna Dymna - spotkajmy się
07:05 Niezwykłe zwierzęta (10)
07:35 Barwy szczęścia (639) - serial
08:10 Barwy szczęścia (640) - serial
08:40 Mikołajek (35) - serial
08:55 Kot w butach (13) - teatr
10:15 Zaklinacz niedźwiedzi (2)
11:15 Wiadomości z drugiej ręki (29) - serial
11:45 Wiadomości z drugiej ręki (30) - serial
12:15 Wiadomości z drugiej ręki (31) - serial
12:45 Wiadomości z drugiej ręki (32) - serial
13:20 Smaki czasu z Karolem Okrasą
14:00 Familiada
14:35 Rodzinka.pl (41) - serial
15:15 Asterix i wikingowie - film animowany
16:40 Słowo na niedzielę
16:50 Kabaretowy Klub Dwójki (50)
17:45 Pogodni (81) - serial
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:45 Pogoda
18:50 Postaw na milion - kulisy
19:05 Postaw na milion (20)
20:05 The Voice of Poland (15)
21:25 The Voice of Poland (16)
22:15 Be Cool - komedia
00:25 Pogodni (82) - serial
00:30 Kabaret Mumio
01:20 Szczur - film sensacyjny
02:00 W polskim kinie
02:10 Prowokator - film sensacyjny
02:30 Daleko od siebie - dramat

06:40 Pascal: po prostu gotuj
07:10 Mango - Telezakupy
09:15 Tajemnice Smallville (14) - serial
10:10 Przyjaciele (42) - serial
10:40 Przyjaciele (43) - serial
11:10 Przyjaciele (44) - serial
11:40 Gang Misia Yogi (15) - serial
12:10 Yogi, łowca skarbów (1) - serial
12:40 Yogi, łowca skarbów (2) - serial
13:05 Yogi, łowca skarbów (3) - serial
13:35 Yogi, łowca skarbów (4) - serial
14:00 Yogi, łowca skarbów (1) - serial
14:30 Cztorej pancerni i pies (2) - serial
15:40 Niania (72) - serial
16:15 Niania (73) - serial
16:45 Bez śladu (21) - serial
17:40 Uczciwy przekręt (8) - serial
18:35 Detektyw Monk (14) - serial
19:30 Alex i Emma - komedia
21:30 Akademia policyjna VI: Operacja Chaos - komedia
23:10 Hip-hopowa myjnia - komedia
01:10 Arkana magii
02:20 Arkana magii

07:10 Łapu capu
07:25 Motylem jestem, czyli romans czterdziestolatka - komedia
08:55 Nazywam się Khan - melodramat
11:35 Amelia Earhart - film biograficzny
13:30 Samobójstwo niejedną ma twarz - dokument
14:30 Podwodny świat cudów (3) - dokument
15:05 StreetDance 3D - film muzyczny
16:50 Eureka (16) - serial
17:45 Wisła Kraków - Podbeskidzie Bielsko-Biała
20:00 Śniadanie do łóżka - komedia
21:30 Niedociągłi Jonesowie - komediodramat
23:10 Burza z krańców ziemi - thriller
01:00 Predators - film sf
01:25 XIII (7) - serial
01:50 Hel - dramat
02:10 XIII (8) - serial
02:55 Okropni Amerykanie (8) - serial

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:15 Przygody Animków (18) - serial
07:45 Beyblade (9) - serial
08:15 Pies Huckleberry (32) - serial
08:25 Pies Huckleberry (33) - serial
08:35 Pies Huckleberry (34) - serial
08:45 Pinky i Mózg (35) - serial
09:15 Nowe przygody Scooby'ego (9) - serial
09:45 Magazyn UEFA Champions League
10:15 Studio F1
10:30 Grand Prix Indii
11:30 Studio F1
11:45 Must Be The Music - Tylko Muzyka (8)
13:45 Kabaret na Topie (8)
14:45 Się kręci (246)
15:30 Zakochani - komedia
17:45 Pamiętniki z wakacji (7) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Daleko od noszy (44) - serial
20:00 Kevin sam w domu - po raz czwarty - komedia
21:55 Sposób na blondynkę - komedia
00:15 Stay Alive - horror
01:20 Magazyn sportowy
02:10 Zagadkowa noc (709)

06:00 Digimon (12) - serial
06:30 Digimon (13) - serial
07:00 Digimon (14) - serial
07:30 Ręce, które leczą - zdrowie i medycyna
08:00 Ryzykanci (2) - dokument
09:00 Różowa pantera (43) - serial
09:30 Różowa pantera (44) - serial
10:00 Różowa pantera (45) - serial
10:30 Różowa pantera (46) - serial
11:00 Galileo
12:00 Mała czarna (314) - talk show
13:00 V-Max
13:30 Ryzykanci (3)
14:35 Dirty Dancing - film taneczny
16:45 Hole In The Wall
17:30 Hole In The Wall
18:10 Niebezpieczne lotniska (2)
19:00 Galileo
20:00 Powrót - dramat
22:30 Kroniki Jerzego Kryszaka z Grabiny (4)
23:30 Schwarzkopf Elite Model Look 2011
00:55 Bellator Fighting Championships
01:30 Frankie Mucha - ostatnie dni gangstera - dramat
02:00 TV market
02:20 To był dzień
02:25 TV market
02:40 To był dzień

08:30 Sony Ericsson WTA Tour Championships w Stambule
10:30 Grand Prix - Skate Canada w Mississaudze
11:30 Grand Prix - Skate Canada w Mississaudze
12:30 Sony Ericsson WTA Tour Championships w Stambule
14:00 Sony Ericsson WTA Tour Championships w Stambule
18:00 Mistrzostwa Świata we Francji
19:00 Mistrzostwa Świata we Francji
20:00 Grand Prix - Skate Canada w Mississaudze
22:00 Grand Prix - Skate Canada w Mississaudze
23:30 Grand Prix - Skate Canada w Mississaudze
01:00 Grand Prix - Skate Canada w Mississaudze
01:15 Weekend w sportach motorowych

TVP 1

06:25 Było sobie życie (16) - serial
 07:00 Transmisja mszy św.
 z Sanktuarium Bożego
 Miłosierdzia w Krakowie
 Łagiewnikach
 08:00 Tydzień
 08:25 Kawa czy herbata?
 10:05 Bialo-czerwoni
 10:15 Dora poznaje świat (8) - serial
 10:50 SpongeBob Kanciastoparty (8)
 - serial
 11:20 iCarly (8) - serial
 11:55 Między ziemią a niebem
 12:00 Anioł Pański
 12:15 Między ziemią a niebem
 12:55 Ranczo (53) - serial
 13:55 Ranczo (54) - serial
 14:55 Glee (8) - serial
 15:50 Życie (2)
 16:45 Pogodni (81) - serial
 17:00 Teleexpress
 17:15 Pogoda
 17:30 Ojciec Mateusz (77) - serial
 18:25 Jaka to melodia?
 19:00 Moi przyjaciele: Tygrys
 i Kubuś (38) - serial
 19:30 Wiadomości
 19:55 Sport
 20:10 Pogoda
 20:20 Życie nad rozlewiskiem (9)
 - serial
 21:20 Mit - film przygodowy
 23:30 Z tobą i bez ciebie - dokument

tvn

08:00 Maja w ogrodzie
 08:25 Akademia ogrodnika
 08:30 Dzień dobry TVN
 11:00 Co za tydzień
 11:30 Przepis na życie (21) - serial
 12:30 HDw3D Telewision (8)
 13:00 Wiktory 2010
 13:30 Mam talent (9)
 15:20 S.O.S. Dla świata (1)
 15:55 Maski - komedia
 18:00 Ugotowani (8)
 19:00 Fakty
 19:25 Sport
 19:35 Pogoda
 19:45 Uwaga!
 20:00 Taniec z gwiazdami (9)
 21:50 Taniec z gwiazdami - kulisy
 22:25 Układ warszawski (9) - serial
 23:25 Szpital Miłosierdzia (8) - serial

kinor

08:00 Za drzwiami Actors Studio
 - dokument
 09:10 Kocham cię od tak dawna
 - dramat
 11:15 Szklanka po łapkach - komedia
 12:45 Polskie drogi (8) - serial
 14:25 Piąty element - thriller
 16:40 Pewnego razu na Dzikim
 Zachodzie - western
 19:30 Najlepsi reżyserzy Hollywood
 - dokument
 20:10 Ofiara łosiu - film kryminalny

W wypadku samochodowym ginie
 kobieta. Wstępne śledztwo wykazuje,
 że była pod wpływem alkoholu i sama
 spowodowała kolizję. Detektywa
 Patrika Hedströma niepokoją
 okoliczności zdarzenia. Okazuje się, że
 kobieta została zamordowana, a
 wypadek upozorowany.

22:15 Tajemnice państwa - thriller

TVP 2

06:00 Ostoja
 06:30 Pogodni (80) - serial
 06:40 M jak miłość (858) - serial
 07:35 M jak miłość (859) - serial
 08:35 Barwy szczęścia (641) - serial
 09:05 Barwy szczęścia (642) - serial
 09:40 Sekrety Karaibów (1)
 10:40 Wojciech Cejrowski - boso
 przez świat (74)
 11:10 Makłowicz w podróży
 11:45 The Voice of Poland (15)
 13:00 The Voice of Poland (16)
 14:00 Familiada
 14:35 Rodzinka.pl (42) - serial
 15:15 Szansa na sukces
 16:15 Na dobre i na złe (457) - serial
 17:15 Kultura, głupcze (8)
 17:50 Pogodni (81) - serial
 18:00 Panorama
 18:30 Sport-telegram
 18:35 Pogoda
 18:45 Tak to leciało! - kulisy
 18:55 Tak to leciało! (107)
 20:05 Kabaretowy Klub Dwójki (54)
 21:10 Czas honoru (48) - serial
 22:05 W polskim kinie
 22:30 WOK - wszystko o kulturze (6)
 - kultura
 23:10 Wiadomości Literackie - kultura
 23:35 Projekt Grechuta - muzyka

tvn

06:25 Pascal: po prostu gotuj
 06:55 Mango - Telezakupy
 09:00 Przyjaciele (45) - serial
 09:30 Przyjaciele (46) - serial
 10:00 Przyjaciele (47) - serial
 10:30 Przyjaciele (48) - serial
 11:00 Akademia policyjna VI:
 Operacja Chaos - komedia
 12:45 Policjantki z FBI
 - film sensacyjny
 14:25 El Dorado - western
 17:00 Niania (72) - serial
 17:30 Niania (73) - serial
 18:00 Detektyw Monk (14) - serial
 18:55 Czterej pancerni i pies (2)
 - serial
 20:05 Matrix Reaktywacja - film sf
 22:50 Dowody zbrodni (14) - serial
 23:50 Dzikie gęsi II - film sensacyjny

CANAL+

06:00 Łapu capu ekstra - rozrywka
 06:30 Muzyka - muzyka
 07:00 Japonia - opowieść o miłości
 i nienawiści
 08:00 Podwodny świat cudów (3)
 08:30 Projekt dziecko, czyli ojciec
 potrzebny od zaraz - komedia
 09:50 Nocna randka - komedia
 11:20 Czerwone niebo - dokument
 13:00 Disco Robaczki
 - film animowany
 14:25 Wurst. Kawalek historii
 Niemiec - film krótkometrażowy
 14:45 Nasze wielkie rodzinne wesele
 - komedia
 16:30 Rockefeller Plaza 30 (23)
 - serial
 17:00 Aktualności filmowe - News
 17:10 Aktualności filmowe
 17:40 Łapu capu
 17:50 Nie Przegap
 18:00 Bazyl. Człowiek z kulą
 w głowie - komedia
 19:50 Nie Przegap
 20:00 Młoda Wiktoria
 - film biograficzny
 21:50 W imieniu armii - dramat
 23:45 The Wackness - komediodramat

Polsat

06:00 Nowy dzień z Polsat News
 07:15 Przygody Animków (19) - serial
 07:45 Beyblade (10) - serial
 08:15 Gang Misia Yogi (9) - serial
 08:45 Pinky i Mózg (36) - serial
 09:15 Scooby Doo (14) - serial
 10:00 Studio F1
 10:30 Grand Prix Indii
 12:30 Studio F1
 12:35 Biały smok - film przygodowy
 14:40 Switch - komedia
 16:45 Światowe rekordy Guinnessa
 17:45 Pamiętniki z wakacji (8) - serial
 18:50 Wydarzenia
 19:20 Sport
 19:25 Pogoda
 19:30 Państwo w państwie (5)
 20:00 Must Be The Music
 - Tylko Muzyka (9)
 22:00 Kości (20) - serial
 23:00 Mój mąż zabójca - dramat

4

06:15 Dekoratornia - film telewizyjny
 06:45 Mistrz kuchni: Juniorzy (8)
 07:55 Ryzykanci (3)
 08:55 Dirty Dancing - film taneczny
 11:00 Galileo
 12:00 Mała czarna (315) - talk show
 13:00 Dekoratornia - film telewizyjny
 13:30 Mindfreak - iluzjonista Criss
 Angel (16)
 14:00 Happy Hour (2)
 15:00 Łowca krokodyli (8)
 16:00 Mistrz kuchni: Juniorzy (9)
 17:00 Ostatnia szansa
 18:00 Dragons' Den - jak zostać
 milionerem (8)
 19:00 Galileo
 20:00 Czysta chata
 21:00 STOP Drogówka
 22:00 Wiatcy móch (117) - serial
 22:30 Wiatcy móch (118) - serial
 23:00 Zemsta smoka II
 - film sensacyjny

EUROSPORT

08:30 Sony Ericsson WTA Tour
 Championships w Stambule
 10:30 Grand Prix - Skate Canada
 w Mississaudze
 11:30 Grand Prix - Skate Canada
 w Mississaudze
 13:00 Grand Prix - Skate Canada
 w Mississaudze
 14:30 Sony Ericsson WTA Tour
 Championships w Stambule
 16:00 Sony Ericsson WTA Tour
 Championships w Stambule
 18:00 Grand Prix - Skate Canada
 w Mississaudze
 18:45 Grand Prix - Skate Canada
 w Mississaudze
 20:00 Grand Prix - Skate Canada
 w Mississaudze
 22:00 Weekend w sportach
 motorowych
 22:15 Aleksander Powietkin
 - Ruslan Czagajew
 23:45 Sony Ericsson WTA Tour
 Championships w Stambule

TVP 1

06:00 Kawa czy herbata?
 08:00 Wiadomości
 08:05 Pogoda poranna
 08:10 Polityka przy kawie
 08:20 Telezakupy
 08:55 Lippy and Messy
 09:05 Garfield i przyjaciele (37) - serial
 09:30 Tupi i Binu (4) - serial
 09:45 Baranek Shaun (57) - serial
 09:50 Bezgranicznie kulturalni (3)
 10:20 Jeden dzień z życia (7)
 10:45 Errata do biografii
 11:20 Rozmowy o zmierzchu i świcie (2)
 12:00 Wiadomości
 12:10 Agrobiznes
 12:25 Klimaty i smaki
 12:40 ZUS dla ciebie
 12:50 Dzika Afryka
 13:55 Plebania (1764) - serial
 14:25 Klan (2152) - serial
 15:00 Wiadomości
 15:15 Pogoda
 15:25 Celownik
 16:25 Moda na sukces (5516) - serial
 16:45 EUROexpress
 17:00 Teleexpress
 17:20 Pogoda
 17:30 Plebania (1765) - serial
 18:00 Klan (2153) - serial
 18:35 Jaka to melodia?
 19:00 Zabawy z Lippy and Messy
 19:10 Przygody Bolka i Lolka (9) - serial
 19:30 Wiadomości
 20:00 Sport
 20:10 Pogoda
 20:15 Oredzie ks. kardynała Kazimierza
 Nycza na uroczystości
 Wszystkich Świętych
 20:30 Nad Złotym Stawem - teatr
 22:00 Deklaracja nieśmiertelności
 23:05 Parę osób, mały czas - dramat
 01:00 Kabaretowe hity
 01:20 Wstrząsy - film sf

tvn

08:00 Prosto w serce (158) - serial
 08:30 Dzień dobry TVN
 11:00 Co za tydzień
 11:35 Magda M. (11) - serial
 12:40 Dr House (8) - serial
 13:40 Sędzia Anna Maria
 Wesołowska (612) - serial
 14:40 Detektywi (879) - serial
 15:15 W-11 wydział śledczy (541)
 - serial
 15:55 Rozmowy w toku (1961)
 - talk show
 16:55 Sędzia Anna Maria
 Wesołowska (613) - serial
 17:55 Prosto w serce (159) - serial
 18:25 Detektywi (880) - serial
 19:00 Fakty
 19:30 Sport
 19:40 Pogoda
 19:50 Uwaga!
 20:05 Na Wspólnej (1498) - serial
 20:45 W-11 wydział śledczy (865)
 - serial
 21:30 Milion w minutę (9)
 22:30 HD w 3D Telewision (9)
 23:05 Mentalista (14) - serial
 00:00 Trauma (8) - serial
 01:00 Co za tydzień
 01:30 Uwaga!
 01:45 Arkana magii

kinor

08:00 Najlepsi reżyserzy Hollywood
 - dokument
 08:40 Kramarz - film obyczajowy
 10:25 David chce odlecieć - dokument
 12:15 Majestic - dramat
 14:55 Trzy stopy nad ziemią
 - film obyczajowy
 16:30 Wallander: Piramida
 - film kryminalny
 18:10 Oskar - komedia
 20:10 Straceni chłopcy - horror

Lucy rozstała się z mężem, a niedawno
 przeprowadzony rozwód niemal ją
 zrujnował. Kobieta postanawia
 przenieść się wraz z synami do
 niewielkiej miejscowości Santa Clara w
 Kalifornii. Miasteczko zyskało sławę
 "światowej stolicy zbrodni" ze względu
 na stale rosnącą przestępczość.

21:55 Zagadka nieśmiertelności
 - horror
 23:40 Drakula 2000 - horror
 01:30 Słodko-gorzki - dramat

TVP 2

06:25 Coś dla Ciebie (6)
 06:50 Telezakupy
 07:30 Na dobre i na złe (292) - serial
 08:30 Pytanie na śniadanie
 10:50 Obok nas (40)
 11:25 Coś dla Ciebie (7)
 11:55 Familiada
 12:25 Sąsiedzi (55) - serial
 13:00 Lokatorzy (60) - serial
 13:35 Kabaretowy Klub Dwójki (54)
 - serial
 14:40 Tancerze (8) - serial
 15:45 Panorama - kraj
 16:05 Pogoda
 16:10 Poziom 2.0
 16:55 Nabożeństwo reformacyjne
 we Wrocławiu
 18:00 Panorama
 18:30 Sport-telegram
 18:35 Pogoda
 18:50 Wiadomości z drugiej ręki (33)
 - serial
 19:25 Na chwilę
 20:05 Barwy szczęścia (643) - serial
 20:40 M jak miłość (860) - serial
 21:35 Kulisy serialu "M jak miłość"
 21:45 Tomasz Lis na żywo
 22:50 Wojna fasolowa - komedia
 00:55 Chavez kontra korporacja
 naftowa
 02:10 Tomasz Lis na żywo

tvn

06:20 B jak brzydula (21) - serial
 06:50 Filmowa Warszawa (9)
 07:25 Filmowa Warszawa (10)
 08:00 Ostry dyżur (6) - serial
 09:00 Czerwony Orzeł (5) - serial
 10:10 Punkt krytyczny (5) - serial
 11:10 Mango - Telezakupy
 12:45 Detektyw Monk (7) - serial
 13:45 Filmowa Warszawa (11)
 14:20 Filmowa Warszawa (12)
 14:55 Czerwony Orzeł (6) - serial
 16:05 Ostry dyżur (7) - serial
 17:05 Przyjaciele (3) - serial
 17:35 Przyjaciele (4) - serial
 18:05 Detektyw Monk (8) - serial
 19:05 Punkt krytyczny (6) - serial
 20:00 Na ostrzu: Goniąc marzenia
 - film obyczajowy
 21:55 Uczciwy przekręt (9) - serial
 22:50 Sztandar chwały - dramat
 01:30 Arkana magii

CANAL+

06:00 Łapu capu ekstra
 06:30 Muzyka - muzyka
 07:00 Nie Przegap
 07:10 Łapu capu
 07:15 Simpsonowie (21) - serial
 07:40 Łapu capu
 07:45 Buleczka - film obyczajowy
 09:10 Przerwany sen - dokument
 10:10 Czarna błyskawica
 - film sensacyjny
 12:00 Eureka (16) - serial
 12:50 Debiutantka - dramat
 14:40 Łapu capu ekstra
 15:20 Moich pięć ostatnich
 dziewczyn - komedia
 16:55 Bezsenni
 17:55 Co nas kręci, co nas podnieca
 - komediodramat
 19:30 Simpsonowie (4) - serial
 19:55 Łapu capu
 20:00 Kamufaż (4) - serial
 20:45 Nie Przegap
 20:55 Łapu capu
 21:00 Burza z krańców ziemi - thriller
 22:50 Curriculum mortis
 00:25 Katyń - dramat
 02:25 Na rozstaju uczuć
 - komediodramat

Polsat

06:00 Nowy dzień z Polsat News
 07:15 TV market
 07:30 Miś Yogi (33) - serial
 07:40 Miś Yogi (34) - serial
 07:50 Beyblade (9) - serial
 08:20 Tom i Jerry (2) - serial
 08:50 Rodzina zastępcza (11) - serial
 09:20 Rodzina zastępcza (12) - serial
 10:00 Daleko od noszy (41) - serial
 10:30 Świat według Kiepskich (78)
 - serial
 11:00 Małanowski i Partnerzy (353)
 - serial
 11:30 Linia życia (39) - serial
 12:00 Orły z Bostonu (24) - serial
 13:00 Hotel 52 (9) - serial
 14:00 Pierwsza miłość (1373) - serial
 14:45 Trudne sprawy (41) - serial
 15:50 Wydarzenia
 16:10 Pogoda
 16:15 Interwencja
 16:30 Małanowski i Partnerzy (354)
 - serial
 17:00 Dłaczego ja? (222) - serial
 18:00 Pierwsza miłość (1374) - serial
 18:50 Wydarzenia
 19:20 Sport
 19:25 Pogoda
 19:30 Linia życia (40) - serial
 20:00 Punisher - film sensacyjny
 22:35 28 tygodni później - film sf
 00:45 Skazany na śmierć (17) - serial
 02:00 Zagadkowa noc (710)

4

06:20 Na południe (10) - serial
 07:20 Gliniarz i prokurator (39)
 - serial
 08:25 Dziewczyny z fortuną
 09:05 TV market
 09:25 Łowca krokodyli (8)
 10:25 Mój grzech (23) - serial
 11:25 Kiedy się zakocham (40) - serial
 12:25 Muzyczne listy - muzyka
 13:30 Dennis rozrabiaka (38) - serial
 14:00 Dziewczyny z fortuną
 15:00 Gliniarz i prokurator (40)
 - serial
 16:00 Powrót do życia - melodramat
 18:10 Przyjacieli na wagę złota
 - komedia
 20:15 STOP Drogówka
 21:15 Niebezpieczne lotniska (2)
 22:05 Galileo
 23:05 Galileo
 00:05 Powrót - dramat
 02:30 Bellator Fighting
 Championships

EUROSPORT

08:30 Weekend w sportach
 motorowych
 08:45 Sony Ericsson WTA Tour
 Championships w Stambule
 10:00 Grand Prix - Skate Canada
 w Mississaudze
 11:15 Sony Ericsson WTA Tour
 Championships w Stambule
 12:30 Grand Prix - Skate Canada
 w Mississaudze
 13:30 Grand Prix - Skate Canada
 w Mississaudze
 14:30 Turniej Masters w Szanghaju
 16:00 Sony Ericsson WTA Tour
 Championships w Stambule
 17:00 Mats Point
 17:30 Eurogole
 18:30 Liga Mistrzów w Bratisławie
 19:30 Sony Ericsson WTA Tour
 Championships w Stambule
 20:45 Watts
 20:55 Clash Time - Spotkanie
 z gwiazdami
 21:00 Tydzień z World Wrestling
 Entertainment
 21:30 Clash Time - Spotkanie
 z gwiazdami
 21:35 Vintage Collection
 22:30 The Battle
 23:30 Sony Ericsson WTA Tour
 Championships w Stambule
 00:30 Eurogole

06:55 Świadoma gra - serial
07:00 Transmisja mszy św.
z Sanktuarium Bożego
Miłosierdzia w Krakowie
Łagiewnikach
07:55 Świadoma gra - serial
08:00 Niebieski słoń - film animowany
09:25 Frank - film obyczajowy
11:10 Miłość ci wszystko wybaczy
- melodramat
13:05 Wiadomości
13:40 Znachor - dramat
16:00 Plebania (1766) - serial
16:25 Klan (2154) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Doktor Quinn: Serce na dłoni
- film obyczajowy
19:00 Wujku, nie jesteś sam
- film animowany
19:10 Miś Uszatek - serial
19:30 Wiadomości
19:55 Sport
20:05 Pogoda
20:15 Ostatni Mohikanin
- film przygodowy
22:15 Jedyna prawdziwa rzecz
- dramat
00:30 Warte ryzyka - dramat
02:10 Notacje (586)
02:25 Zagadkowa Jedyńka

08:00 Prosto w serce (159) - serial
08:30 Dzień dobry TVN
11:00 Na Wspólnej (1498) - serial
11:35 Magda M. (12) - serial
12:35 Rio Bravo - western
15:30 K-9 - komedia
17:35 Potwory kontra obcy:
Dynie-mutanty z kosmosu
- film animowany
18:05 Kung Fu Panda: Sekrety
Potężnej Piątki - film animowany
18:35 Shrek ma wielkie oczy
- film animowany
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 Na Wspólnej (1499) - serial
20:45 W-11 wydział śledczy (866)
- serial
21:30 Przepis na życie (22) - serial
22:30 Kuba Wojewódzki (9)
- talk show
23:30 Superwizjer
00:05 Tajemnice Smallville (2) - serial
01:05 Uwaga!
01:20 Arkana magii
02:40 Nic straconego

08:00 Wesołych świąt
- film krótkometrażowy
08:50 Batman - film sf
11:05 Dziwna para - komedia
13:00 Mali agenci III - film przygodowy
14:30 Zupełnie jak miłość - komedia
16:25 Stander z Johannesburga
- film sensacyjny
18:30 Polskie drogi (9) - serial
20:10 Pożegnania - film obyczajowy

Uzdolniony wiolonczelista Daigo
Kobayashi po rozwiązaniu orkiestry
pozostaje bez pracy. Postanawia
sprzedać wiolonczelę i wraz z żoną
Miką opuścić Tokio. Po przeprowadzce
do rodzinnego miasteczka Daigo
rozgląda się za nowym zajęciem.

22:35 Smaki miłości - melodramat
00:25 Jej droga - dramat
02:25 Ego - film obyczajowy

06:10 Barwy szczęścia (643) - serial
06:45 M jak miłość (860) - serial
07:40 Cmentarz Obrońców Lwowa
08:20 Wspomnienie
08:30 Rybka zwana Nemo
09:30 Panna z mokrą głową
- film przygodowy
11:15 Wspomnienie (2)
11:25 Ivanhoe - film przygodowy
14:00 Familiada
14:30 Wspomnienie (3)
14:40 Szansa na sukces
15:40 Wspomnienie (4)
15:55 Pinokio - film przygodowy
17:45 Wspomnienie (5)
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:35 Pogoda
18:45 Wspomnienie (6)
18:55 Kolba, na szczęście!
19:55 Wspomnienie (7)
20:05 Barwy szczęścia (644) - serial
20:40 M jak miłość (861) - serial
21:35 Kulisy serialu "M jak miłość"
21:45 Wielki błękit - dramat
00:05 Czas honoru (48) - serial
01:05 Incredible Hulk - film sf

06:00 Życie oceanów
06:55 Mango - Telezakupy
08:55 Przyjaciele (1) - serial
09:25 Przyjaciele (2) - serial
09:55 El Dorado - western
12:20 Mayday w stratosferze
- film sensacyjny
14:15 Wyzwanie dla Robin Hooda
- film przygodowy
16:10 Małpi kłopot - komedia
18:05 Na ostrzu: Goniąc marzenia
- film obyczajowy
20:00 Sztandar chwały - dramat
22:30 Duma i uprzedzenie
- melodramat
00:55 Arkana magii

08:00 Wesołych świąt
- film krótkometrażowy
08:50 Batman - film sf
11:05 Dziwna para - komedia
13:00 Mali agenci III - film przygodowy
14:30 Zupełnie jak miłość - komedia
16:25 Stander z Johannesburga
- film sensacyjny
18:30 Polskie drogi (9) - serial
20:10 Pożegnania - film obyczajowy
22:35 Smaki miłości - melodramat
00:25 Jej droga - dramat
02:25 Ego - film obyczajowy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:15 TV market
07:30 Scooby Doo (14) - serial
08:00 Beyblade (10) - serial
08:45 Anastazia - film animowany
10:45 Ich własna liga - komedia
- film przygodowy
13:30 Prawdziwa historia
- film przygodowy
16:05 Siedem lat w Tybecie
- film przygodowy
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Wspomnienia o Piotrze
Nurowskim
20:00 Australia - melodramat
23:35 Schmidt - dramat
02:00 Zagadkowa noc (711)

06:40 Gliniarz i prokurator (40)
- serial
07:40 TV market
08:00 Wakacje, wakacje
i po wakacjach, Franklinie!
- film animowany
09:00 Przyjaciół na wagę złota
- komedia
11:10 Powrót do życia - melodramat
13:20 Magicy - komedia
15:35 Ósmy dzień - komediodramat
18:00 Galileo Extra
19:00 Czysta chata
20:00 Ława przysięgłych - thriller
22:40 Lawstaurant - komedia
00:55 Wielki szef - film sensacyjny

08:30 Watts
08:45 Weekend w sportach
motorowych
09:00 Eurogole
10:00 Turniej Masters w Szanghaju
12:00 Red Bull X-Fighters w Dubaju
13:00 Red Bull X-Fighters w Brasili
14:00 Sony Ericsson WTA Tour
Championships w Stambule
15:30 Mats Point
16:00 Brazilian Masters
we Florianópolis
17:15 Grand Prix - Skate Canada
w Mississaudze
18:15 Grand Prix - Skate Canada
w Mississaudze
19:00 Eurogole
20:00 Najlepsze walki w USA
21:00 Turniej Bigger's Better
w Wilnie
23:00 GTA Droga do Dubaju
23:15 Rajd Faraonów
23:45 Grand Prix - Skate Canada
w Mississaudze
00:45 Grand Prix - Skate Canada
w Mississaudze

06:00 Kawa czy herbata?
08:00 Wiadomości
08:05 Pogoda poranna
08:10 Polityka przy kawie
08:20 Telezakupy
08:55 Lippy and Messy
09:00 Budzik - dla dzieci
09:35 I kudłate, i łaciate - dla dzieci
09:50 Zdrowo z Jedyńką - zdrowie
i medycyna
10:25 Program edukacyjny
10:55 Program katolicki
11:25 Jaka to melodia?
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:25 Magazyn rolniczy
12:45 ZUS dla ciebie
12:50 Dzika Afryka (2)
13:55 Plebania (1766) - serial
14:25 Klan (2154) - serial
15:00 Wiadomości
15:15 Pogoda
15:30 Celownik
16:20 Moda na sukces (5517) - serial
16:45 EUROexpress
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Plebania (1767) - serial
18:00 Klan (2155) - serial
18:35 Jaka to melodia?
19:05 To Timmy! (29) - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Pacyfik (8) - serial
21:30 Rezydencja (23, 24) - serial
22:35 Program publicystyczny
23:20 Ginostra - dramat
01:45 Pacyfik (8) - serial
02:55 Film fabularny - film fabularny

08:00 Listy do M. - kulisy filmu
08:30 Dzień dobry TVN
11:00 Na Wspólnej (1499) - serial
11:35 Magda M. (13) - serial
12:40 Dr House (9) - serial
13:40 Sędzia Anna Maria
Wesołowska (613) - serial
14:40 Detektywi (880) - serial
15:15 W-11 wydział śledczy (866)
- serial
15:55 Rozmowy w toku (1962)
- talk show
16:55 Sędzia Anna Maria
Wesołowska (614) - serial
17:55 Prosto w serce (160) - serial
18:25 Detektywi (881) - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 Na Wspólnej (1500) - serial
20:45 W-11 wydział śledczy (867)
- serial
21:30 Top Model. Zostań modelką (9)
22:30 Tłumaczka - thriller
01:05 Taniec z gwiazdami (9)
02:40 Arkana magii

08:00 Dyrektorzy (6) - serial
10:00 Najlepsi reżyserzy Hollywood
- dokument
10:35 Strzały o zmierzchu - western
12:20 Panna Marple: Zatrute pióro
- serial
14:05 Nie ma zmiłuj - film obyczajowy
16:00 Hiszpański więzień - thriller
18:05 Kocham cię od tak dawna
- dramat
20:10 Kamień przeznaczenia
- film przygodowy
21:55 Najpierw strzelaj, potem
zwiedzaj - komedia
23:50 Przed Halloweenową nocą
- film krótkometrażowy
00:30 Lwica - dramat
02:20 Koszmar minionej zimy - horror

06:00 Egzamin z życia (91) - serial
06:50 Telezakupy
07:30 Na dobre i na złe (293) - serial
08:30 Pytanie na śniadanie
10:55 Obok nas (41)
11:30 Cerkiew w Krynicy
11:55 Familiada
12:35 Sąsiedzi (56) - serial
13:05 Barwy szczęścia (644) - serial
13:40 Szansa na sukces (197)
14:40 M jak miłość (861) - serial
15:45 Panorama - kraj
16:15 Poziom 2.0
17:20 Jeden z dziesięciu
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:35 Pogoda
18:50 Wiadomości z drugiej ręki (34)
- serial
19:25 Moje dziecko jest aniołem
20:05 Barwy szczęścia (645) - serial
20:40 Rodzinka.pl (43) - serial
21:05 Rodzinka.pl (44) - serial
21:45 Incredible Hulk - film sf
23:45 Kryminalne zagadki Las Vegas
(21) - serial
00:40 Dr House (141) - serial
01:35 Wrota Europy - dramat
02:50 Pogranicze w ogniu (20) - serial

06:25 B jak brzydula (23) - serial
07:00 Filmowa Warszawa (11)
07:35 Filmowa Warszawa (12)
08:10 Ostry dyżur (7) - serial
09:10 Czerwony Orzeł (6) - serial
10:20 Punkt krytyczny (6) - serial
11:20 Mango - Telezakupy
12:55 Detektyw Monk (8) - serial
13:55 Kuchenne rewolucje (1)
14:55 Czerwony Orzeł (7) - serial
16:05 Ostry dyżur (8) - serial
17:05 Przyjaciele (5) - serial
17:35 Przyjaciele (6) - serial
18:05 Detektyw Monk (9) - serial
19:05 Punkt krytyczny (7) - serial
20:00 Duma i uprzedzenie
- melodramat
22:35 Bez śladu (22) - serial
23:35 Więzy życia - dramat
01:40 Arkana magii

06:00 Łapu capu ekstra
06:30 Muzyka - muzyka
07:00 Nie Przegap
07:10 Łapu capu
07:15 Simpsonowie (22) - serial
07:40 Łapu capu
07:45 Godzina pasowej róży - film
dla młodzieży
09:05 Moi chłopcy - dramat
10:45 Dzielna mała ciuchcia
- film animowany
12:05 Człowiek, który gapił się
na kozy - komediodramat
13:40 Opowieść Harleya
- film obyczajowy
15:20 Rockefeller Plaza 30 (23)
- serial
15:50 Eureka (16) - serial
16:35 Przygody Maksa Powersa
- film animowany
17:55 Miłość w Seattle - melodramat
19:50 Minisport+
20:00 Kamufaż (6) - serial
20:45 Nie Przegap
20:55 Łapu capu
21:00 Właściwy facet - komedia
22:40 Okropni Amerykanie (9) - serial
23:10 Córeczka - film krótkometrażowy
23:45 Predators - film sf
01:35 Piksele - komediodramat

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:15 TV market
07:30 Przygody Animków (18) - serial
08:00 Pinky i Mózg (35) - serial
08:30 Miś Yogi (33) - serial
08:40 Miś Yogi (34) - serial
08:50 Rodzina zastępcza (13) - serial
09:25 Rodzina zastępcza (14) - serial
10:00 Daleko od noszy (42) - serial
10:30 Świat według Kiepskich (79)
- serial
11:00 Malanowski i Partnerzy (354)
- serial
11:30 Linia życia (40) - serial
12:00 Orły z Bostonu (25) - serial
13:00 Pamiętniki z wakacji (7) - serial
14:00 Pierwsza miłość (1374) - serial
14:45 Trudne sprawy (42) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy (355)
- serial
17:00 Dlaczego ja? (223) - serial
18:00 Pierwsza miłość (1375) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (174)
- serial
20:00 Świat według Kiepskich (374)
- serial
20:25 Liga Mistrzów
23:30 Austin Powers i Złoty Członek
- komedia
01:30 Dopóki śmierć nas nie rozłączy
(4) - serial
02:00 Zagadkowa noc (712)

06:10 Na południe (12) - serial
07:10 Wakacje, wakacje
i po wakacjach, Franklinie!
- film animowany
08:15 Dziewczyny z fortuną
08:55 TV market
09:15 Powrót do życia - melodramat
11:25 Happy Hour (2)
12:25 Muzyczne listy - muzyka
13:30 Dennis rozrabiaka (39) - serial
14:00 Dziewczyny z fortuną
15:00 Mój grzech (24) - serial
16:00 Gliniarz i prokurator (41)
- serial
17:00 Digimon (15) - serial
17:30 Oggy i ferajna (46) - serial
18:00 Kiedy się zakocham (41) - serial
19:00 Triumf miłości (96) - serial
20:00 Ludzie honoru - dramat
22:55 Wściekle rekiny - horror
00:55 Magicy - komedia

08:30 GTA Droga do Dubaju
08:45 Grand Prix - Skate Canada
w Mississaudze
09:30 Grand Prix - Skate Canada
w Mississaudze
10:30 Brazilian Masters
we Florianópolis
11:50 Champions Club
12:00 Red Bull X-Fighters w Rzymie
13:00 Red Bull X-Fighters
w Madrycie
14:00 1. FFC Turbine Poczdam
- Thor Akureyri
15:00 Players Tour Championship
w Warszawie
16:50 Champions Club
17:00 Liga Mistrzów
19:00 Magazyn olimpijski
19:40 Wednesday Selection
19:45 FEI Classics Series w Pau
20:45 Puchar Świata w Lyonie
21:45 Riders Club
21:50 Turniej z cyklu US PGA
- CIMB Asia Pacific Classic
w Selangorze
22:50 PGA European Tour
- Andalusia Masters
w Kadyksie
23:20 Golf Club
23:25 Extreme Sailing Series
23:55 Yacht Club
00:05 Mats Point
00:30 Players Tour Championship
w Killarney

Innowacje

Wystarczy 100 tys. zł

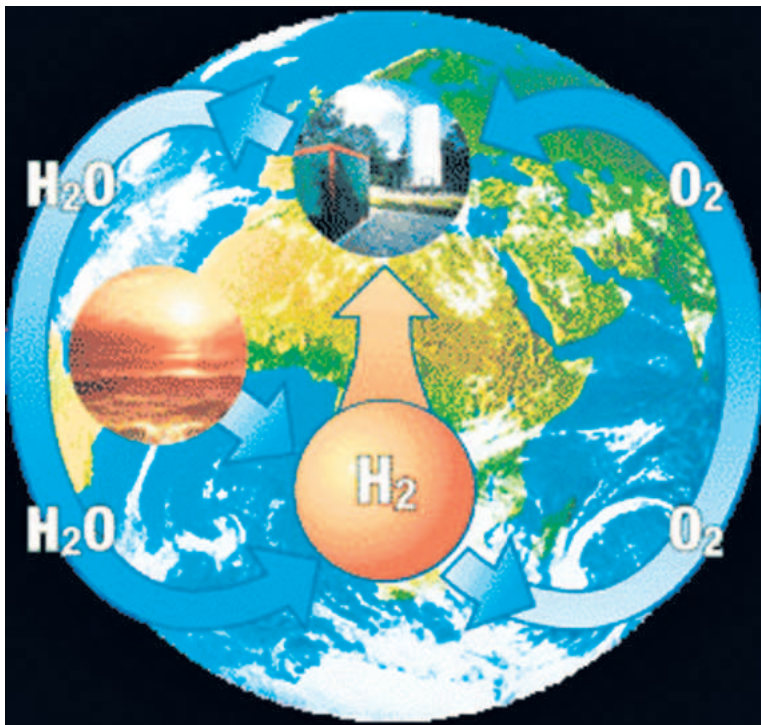
To co było do niedawna koszmarnym snem ekologów, stało się właśnie rzeczywistością. Każdy może już teraz, we własnym ogródku, uruchomić elektrownię wodorową. Wystarczy, że będzie miał 100 tysięcy złotych do zainwestowania.

Elektrownie wodorowe, przystosowane do produkcji prądu i ciepłej wody na użytek gospodarstwa domowego, wprowadził do sprzedaży japoński koncern Matsushita Electric. Produkcja energii w miejscu jej spożytkowania zdecydowanie ograniczy straty związane z przesyłem, a co za tym idzie - w znaczny sposób ograniczy koszty dla odbiorcy/producenta.

Energia elektryczna będzie musiała być zużywana od razu - naukowcy nie potrafią jak dotychczas zaprojektować i wykonać swoistego magazynu energii elektrycznej.

Ogniwo wodorowe ma podobną wydajność w wytwarzaniu energii elektrycznej, co turbiny parowe, ale ciepło, które w dużych elektrowniach się po prostu marnuje, tutaj jest używane do ogrzewania wody. Łącznie w całym procesie produkcji energii traci się jej jedynie 20 procent (w tradycyjnej metodzie aż 60 proc.).

Ekologów powinna przekonać jedna informacja: podczas produkcji 1 kilowatogodziny prądu w elektrowni wodorowej powstaje o jedną trzecią mniej dwutlenku węgla i o 90 procent mniej tlenków azotu niż w tradycyjnej elektrowni. Wodór nie jest też w żaden sposób transportowany - wytwarzany jest na miejscu z gazu ziemnego. Japończycy

www.gadzetomania.pl

zaręczają, że ta procedura jest całkowicie bezpieczna dla środowiska.

Kiedy w Polsce będzie możliwość zakupu i instalacji elektrowni wodorowej, jeszcze nie wiadomo. Nie jest też znana cena dla polskiego użytkownika. W Japonii urządzenie kosztuje 3 mln jenów (ok. 100 000 złotych).

Pierwsza na świecie elektrownia wodorowa, bez emisji dwutlenku węgla, została uruchomiona 12 lipca ub. r. w miejscowości Fusina k. Wenecji. Funkcjonowa-

nie elektrowni o mocy 16 MW oparte jest na cyklu kombinowanym; turbina gazowa jest zasilana wodorem w celu uzyskania energii elektrycznej i ciepła. Koszt inwestycji wyniósł ok. 50 mln euro. Elektrownia zużywa ok. 1,3 tony wodoru na godzinę. Zakłada się, że roczna produkcja energii wyniesie ok. 60 mln KWh, co pokryje zapotrzebowanie na energię dla 20 tys. rodzin i oszczędzi wydalania ponad 17 tys. ton dwutlenku węgla do atmosfery rocznie.

(pjs)

Promocja zdrowia

Więcej warzyw i owoców

Rozpoczęła się już druga edycja programu edukacyjnego „5 porcji warzyw, owoców lub soku”. Skierowana do dzieci akcja ma uświadomić, jak ważne jest zbilansowane odżywianie.

Kampanię „5 porcji warzyw, owoców lub soku” organizuje stowarzyszenie Krajowa Unia Producentów Soków. Pomysł opiera się na zaleceniu Światowej Organizacji Zdrowia, która wskazuje, że dzieci i młodzież powinni spożywać pięć porcji najzdrowszego jedzenia dziennie.

W pierwszej edycji kampanii, przeprowadzonej w roku szkolnym 2010/2011, wzięło udział niemal 300 tysięcy dzieci z ponad 4 tys. szkół. Akcja przyniosła pozytywne rezultaty - zwiększył się zarówno poziom wiedzy dzieci i rodziców na temat zdrowego odżywiania, jak i wzrosło wśród nich spożycie owoców i warzyw, także w formie soku. Efektywność programu została sprawdzona badaniem wiedzy na temat zdrowego

odżywiania wśród uczestników akcji.

Wyniki badania wykazały, że prawie o połowę wzrosła liczba dzieci spożywających owoce i warzywa na śniadanie i zabierających je do szkoły, a co trzecie dziecko piło w domu sok - czyli o 41% więcej niż przed rozpoczęciem kampanii. Tak znaczna poprawa w zakresie nawyków żywieniowych świadczy o tym, że wzrosła również świadomość rodziców, że ich dzieci powinny dostawać 5 porcji warzyw, owoców lub soku w ciągu dnia. - Liczymy, że obecna edycja programu przyniesie jeszcze lepsze rezultaty, utrwali wśród uczniów wiedzę zdobytą przed rokiem i nauczy ich czegoś nowego, a także obejmie swoim zasięgiem kolejne dzieci i rodziców - mówi Julian Pawlak,

prezes Stowarzyszenia KUPS.

Program „5 porcji warzyw owoców lub soku” został objęty honorowym patronatem Ministra Edukacji Narodowej, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a także wszystkich Wojewódzkich Kuratorów Oświaty oraz Głównego Inspektora Sanitarnego. Projekt jest finansowany z Funduszu Promocji Owoców i Warzyw.

(pjs)

Hodowla drobiu

Burza po wypowiedzi komisarza

Wśród polskich producentów drobiu zawrzało. Wypowiedź Johna Dalli, komisarza UE do spraw zdrowia i polityki konsumenckiej, zabrzmiiała tak, jakby od przyszłego roku miał obowiązywać zakaz sprzedaży jaj z chowu klatkowego. Ministerstwo rolnictwa i Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz już zdementowały te obawy.

Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz w wydanym oświadczeniu wyjaśniła, że wypowiedź komisarza UE dotyczyła klatek konwencjonalnych, a nie systemów bateryjnych, jakie są używane przez większość ferm w Polsce. W tym samym dokumencie czytamy, że „ewentualny zakaz sprzedaży jaj z chowu klatkowego nie odnosi się do nowego typu systemów klatkowych, zgodnych z wymaganiami dobrostanu od 1 stycznia 2012 r.”

Izba zwróciła się do ministra rolnictwa o wydanie oświadczenia w tej sprawie, by chronić interesy krajowych ferm, które poniosły już koszty wprowadzenia w życie do-

tychczasowych wymagań unijnych.

Ministerstwo rolnictwa jednoznacznie stwierdziło, że w przyszłym roku jaja z chowu klatkowego będą mogły być nadal w sprzedaży. Krajowe przepisy dotyczące warunków utrzymywania kur niosek, które są zgodne z przepisami dyrektywy rady nr 1999/74/WE z 19 lipca 1999 roku ustalającej minimalne normy ochrony niosek, określają, że od 1 stycznia 2012 roku kury mają być utrzymywane w klatkach zmodyfikowanych, wyposażonych m. in. w grzędę, gniazda i ściółkę, w których na niosek będzie przypadać 750 cm kw. powierzchni.

(pjs)

Ekologia

Solarem w rachunki

Coraz zimniej za oknem, a to dla wielu oznacza bardzo poważne koszty ogrzewania domu i wody. Poszukiwanie alternatywnych źródeł energii cieplnej często prowadzi do kolektorów słonecznych.

Kolektory są urządzeniami, które zamieniają energię słoneczną na energię ciepłą, ta zaś - poprzez ciecz - jest odprowadzana do specjalnych zbiorników. Najczęściej solary są instalowane na dachach, ale mogą być również osadzone bezpośrednio na ziemi. W Polsce szacuje się, że słonecznych dni jest w roku około 200-240, czyli ok. dwie trzecie roku.

Za solarami przemawia ekologiczność pozyskanej energii, ale też tylko jednorazowy wydatek. Po uruchomieniu urządzenie praktycznie nie wymaga obsługi i jest bardzo mało awaryjne. Nie bez znaczenia jest możliwość uzyskania częściowego finansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dotację może otrzymać właściciel domu, na którym ma być zainstalowany kolektor słoneczny. Jednak jeśli chodzi o rolników, muszą oni udowodnić, że solar będzie używany na potrzeby gospodarstwa domowego, a nie do produkcji rolniczej.

Jak szybko zwróci się inwestycja w kolektor słoneczny? Eksperti twierdzą, że jeśli dotychczas do ogrzewania wody używana była instalacja elektryczna - po sześciu latach, a jeśli olej opałowy - ten okres będzie dwukrotnie dłuższy.

Decydując się na zakup kolektora, trzeba koniecznie zwrócić

uwagę na to, by urządzenie było zgodne z normą PN EN-12975-2 i posiadało certyfikaty Solar Keymark i certyfikat zgodności. Jeśli chodzi o wielkość urządzenia, zakłada się, że powierzchnia kolektora powinna wynosić 1-2 m kw. na jedną osobę.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej podpisał umowy o współpracy w zakresie programu dotacji z 6 bankami: Bankiem Ochrony Środowiska, Bankiem Polskiej Spółdzielczości, Gospodarczym Bankiem Wielkopolskim, Krakowskim Bankiem Spółdzielczym, Mazowieckim Bankiem Regionalnym i Warszawskim Bankiem Spółdzielczym. W wybranym banku należy złożyć wniosek o dotację oraz wniosek o kredyt.

Dotacje na kolektory udzielane są w formie bezgotówkowej, jako część spłaty kredytu bankowego. Dofinansowanie wynosi 45% ceny zakupu i montażu instalacji solarnej, przy założeniu, że koszty kwalifikowane nie przekroczą 2,5 tys. zł/m kw. powierzchni kolektorów. Przekazanie pieniędzy następuje dopiero po zrealizowaniu projektu. Należy przedstawić w banku faktury zakupu i instalacji kolektorów oraz podpisać protokół końcowy odbioru przedsięwzięcia.

(pjs)

Wąbrzeźno

„Dwójka” bezkonkurencyjna

Uczniowie SP2 reprezentujący szkołę na IV Igrzyskach Sportowych Szkół im. Jana Pawła II oraz Turnieju Wiedzy o Patronie okazali się najlepsi zarówno w rywalizacji sportowej jak i wiedzy.

IV Igrzyska Sportowe Szkół im. Jana Pawła II oraz Turniej Wiedzy o Patronie odbyły się 17 października w Radzynie Chełmińskim. Igrzyska zbiegły się z piątą rocznicą nadania szkole imienia Jana Pawła II. Zaproszono na nie szkoły podstawowe i gimnazjalne. Wśród „podstawówek” znalazły się szkoły z Rudy, Boguszewa oraz wąbrzeska „Dwójka”, a gimnazjum reprezentowały szkoły z Hartowca, Rudy i z Radzyna Chełmińskiego.

Obchody rozpoczęły się uroczystą akademią z wierszami i piosenkami o patronie. Następnie głos zabrali zaproszeni goście.

Po części oficjalnej przyszedł czas na rywalizację sportową i wiedzę. W konkursie wiedzy o Janie Pawle II wąbrzeską „Dwójkę” reprezentowały uczennice klasy VIc: Klaudia Rutkowska, Patrycja Chuchała i Klaudia Zajączkowska. Dziewczyny wykazały się ogromną wiedzą na temat życia i działalności Jana Pawła II i wygrały z dużą przewagą.

Równoległe z konkursem wie-

dzowym, w sali gimnastycznej i na boisku toczyła się rywalizacja sportowa. W konkurencjach sprawnościowych: przeciąganie liny, skoki w workach, skakanka drużynowa, stanie na skrzyni – reprezentanci SP2 okazali się najlepsi. Równie bezkonkurencyjni byli zawodnicy „Dwójki” w grach zespołowych - chłopcy wygrali wszystkie mecze piłki nożnej: z Rudą 2:1, z Boguszevem 6:0, a dziewczęta w konkurencji „dwa ognie” były nie do pokonania. W igrzyskach „Dwójkę” reprezentowali: Joanna Król, Patrycja Kłosińska, Lucyna Sobecka, Weronika Ramutkowska, Katarzyna Waszak, Ewa Adamczyk, Agata Witkowska, Klaudia Rutkowska, Kacper Garbaczuk, Bartosz Lewandowski, Mateusz Lupertowicz, Wiktor Lewandowski, Marcin Woźniak, Wiktor Godlewski, Nicolas Kankowski. Opiekunami drużyny z SP2 byli nauczyciele wf – Barbara Dąbrowska i Łukasz Murawski.

W ostatecznym rozrachunku zawodnicy Szkoły Podstawowej nr 2 w Wąbrzeźnie wrócili z dwoma pucharami – za zdobycie I miejsca w konkursie wiedzy o patronie oraz za zdobycie I miejsca w igrzyskach sportowych!

oprac. PG na podstawie relacji
Łukasza Murawskiego
(nauczyciela wf w SP2),
fot. nadesłane (SP2)

Wielkie Radowiska

Prawdziwe pierwszaki

W Szkole Podstawowej w Wielkich Radowiskach odbyło się uroczyste ślubowanie klasy pierwszej.

Pierwszoklasiści recytowali wiersze i śpiewali piosenki. Występ przygotowała wychowawczyni Agnieszka Galczewska.

Najważniejszą chwilą tego dnia było uroczyste złożenie przysięgi oraz pasowanie na ucznia przez dyrektora Bogumiłę Frankiewicz

olbrzymim ołówkiem. Uczniowie otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz upominki.

(kr), fot. nadesłane

Ryńsk

Zabawa na łące

Uczniowie klasy Ia SP w Ryńsku spotkali się na klasowym ognisku.

Piknik pierwszoklasistów odbył się na łące. W organizacji pomogli rodzice. Dzieci upiekły kiełbaski, a po smacznym posiłku wzięły udział w licznych grach, zabawach i konkursach. Było głośno, wesoło i śmiesznie. Uczniowie wrócili do szkoły zmęczeni, ale bardzo zadowoleni.

(kr), fot. nadesłane

OGŁOSZENIE PŁATNE

Wójt Gminy Płużnica

ogłasza trzeci nabór na wolne stanowisko urzędnicze
Kierownika Referatu Gospodarki Przestrzennej i Inwestycji

Główne wymagania to wykształcenie wyższe, minimum 5 letni staż pracy w tym 2 letni staż pracy na stanowisku kierowniczym

Oferujemy ciekawą pracę i atrakcyjne wynagrodzenie.

Pełna treść oferty pracy nr 18/2011 dostępna jest na stronie bip.pluznica.pl w zakładce „Aktualności”.

Oferty przyjmowane są do dnia 15 listopada 2011 r.

INFORMATOR

Pogotowie
numer alarmowy 999
lub 112 z telefonów kom.

ZOZ Szpital Powiatowy
Wolności 27
tel. 56 689 17 35

Komenda Powiatowa Policji
numer alarmowy 997
lub 112 z telefonów kom.
Wolności 28
tel. 56 687 72 21

**Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej**
numer alarmowy 998
lub 112 z telefonów kom.
Matejki 11
tel. 56 689 09 00

Straż Miejska
Wolności 18
tel. 56 688 17 10

Administracja:
Starostwo Powiatowe
Wolności 44
tel. 56 688 24 50

Urząd Miejski w Wąbrzeźnie
Wolności 18
tel. 56 688 45 00

Urząd Gminy Wąbrzeźno
Mickiewicza 21
tel. 56 687 75 00

Urząd Gminy Dębowa Łąka
tel. 0 56 688 49 10

Urząd Gminy Płużnica
tel. 056 688 72 10

Urząd Gminy w Książkach
tel.(056) 68 88 167

Miejski Punkt Informacji
ul. Poniatowskiego 8
tel. 056 471 99 60

Powiatowy Urząd Pracy
Wolności 44
tel. 56 688 28 00

Urząd Skarbowy
Macieja Rataja 2
tel. 56 687 17 77

**Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna**
1 go Maja 46
tel. 56 688 17 55

**Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa**
Wolności 27a
tel. 56 687 33 15

Zarząd Dróg Powiatowych
1 go Maja 61
tel. 56 687 13 79

PKP Informacja
tel. 56 621 30 44, 56 699 50 09

PKS
tel. 56 688 14 62

Horoskop 27 października 2 listopada

Koziorożec (22.12.-20.01.)

Ten tydzień jest najbardziej odpowiedni na zrealizowanie planów osobistych. Ktoś od dawna czeka na Twój konkretny gest. Musisz podjąć w końcu decyzję, bo cierpliwość ma swoje granice. Kto wie, czy nie jest to szansa na bycie we dwoje na dłuższy czas. Samotność w zimowe wieczory potrafi być nieznosna. Rozwiązanie tej sprawy pomoże Ci osiągnąć wewnętrzny spokój. A ten z kolei umożliwi Ci zajęcie się sprawami zawodowymi. Sześć od dawna czeka na Twoje propozycje.

Byk (21.04.-21.05.)

Ten tydzień przekona Ciebie, jakie wartości są w życiu najważniejsze. Spotkasz się z ludźmi, wydarzeniami, okolicznościami, które na długo pozostaną w Twojej pamięci. To bardzo Cię zmieni. Dzięki temu uda Ci się załatwić ważne sprawy, które były przyczyną konfliktu między Tobą a rodziną. Pod koniec tygodnia niespodziewane odwiedziny spowodują odnowienie więzów starej przyjaźni. W domu czeka Cię nagły wydatek.

Panna (24.08.-23.09.)

W tym tygodniu powinnaś zachować daleko idącą ostrożność w kontaktach z ludźmi. W kręgach zawodowych ktoś będzie chciał przejąć Twoją inicjatywę w związku z nowym projektem wprowadzanym w życie. Uważaj na jego pociągnięcia. Odkryjesz w sobie potrzebę wolności i niezależności. To spowoduje, że wejdiesz w konflikt z najbliższymi. Będziesz chciała wyjechać, ale sprawy rodzinne zatrzymają Cię na miejscu. Pomyśl, jak wyjść z tego obronną ręką.

Wodnik (21.01.-19.02.)

Może uda Ci się w tym tygodniu załatwić wszystkie zaległe sprawy. Masz w sobie również dość energii, żeby przeprowadzić niezbędne porządki w swoich dokumentach. To przyda Ci się w najbliższej przyszłości, kiedy trzeba będzie zebrać dokumenty potrzebne w ważnej urzędowej sprawie. Teraz jednak ciesz się, możesz wybrać się na imprezę. Wprawdzie nie spotkasz tam Kopciuszka, ale kto wie, czy osoba, z którą zatańczysz, nie okaże się jedną z ważniejszych znajomości w ostatnich latach.

Bliznięta (22.05.-22.06.)

Twoja wewnętrzna euforia będzie udzielać się innym. Podejmiesz się ważnego zadania, a mianowicie przekonywania najbliższych, że świat jest piękny. Ten życiowy optymizm będzie działał jak wirus i zainfekuje pozytywnie wszystkich, którzy znajdą się blisko Ciebie. W pracy zachowaj rozsądek i dystans, bo w Twoim pobliżu jest bardzo wytrawny gracz. W domu cisza i spokój dodadzą Ci sił potrzebnych do załatwienia ważnej sprawy w przyszłym tygodniu.

Waga (23.09.-22.10.)

Wszystko, co spotka Cię w tym tygodniu, przyniesie Ci dużo satysfakcji. I to uczucie zdominuje najbliższy czas. A ty sama będziesz chciała rozdawać dookoła jak najwięcej uśmiechu i radości życia. Swoją pozytywną energią będziesz zarażać innych. Najbardziej z tego ucieszy się Rak, bo jego uszczęśliwisz nade wszystko. Spłaci Ci ten dług wdzięczności w najbliższym czasie i jego gest okaże się dla Ciebie prawdziwym kołem ratunkowym.

Ryby (20.02.-20.03.)

Początek tygodnia okaże się trochę pochmurny i pesymistyczny. Jednak już w środę nastąpi przełom. Rozejrzysz się dookoła i ujrzysz wielu przychylnych Ci ludzi. Nie odrzucaj ich pomocy, ponieważ czeka Cię nie lada wyzwanie. Kto wie, czy nie zajdzie potrzeba przeprowadzenia w domu prawdziwej rewolucji. Koniec tygodnia wykorzystaj na spacer na świeżym powietrzu. Twoje zdrowie dopomina się już od dłuższego czasu, żeby poświęcić mu więcej czasu, niż dotychczas.

Rak (22.06.-22.07.)

Każda sprawa, jaką zamierzasz załatwić w tym tygodniu, zakończy się sukcesem. Ktoś okaże Ci bezinteresowną pomoc. Docień ten gest. Czwartek jest najlepszym dniem, żeby rozpocząć realizację ambitnych planów, jakie od dawna nosisz w sobie. W pracy zaskoczysz innych doskonałą organizacją swojego zamierzenia. Dobrze byłoby, gdyby Rak w domu wyszedł poza ogólnie przyjęte schematy. Rodzina będzie zaskoczona, ale z entuzjazmem przyjmie każdą Twoją propozycję.

Skorpion (24.10.-22.11.)

Tylko Tobie uda się rozwiązać rodzinny problem. Wykorzystasz zdobyte doświadczenie, żeby wprowadzić atmosferę pełną harmonii. Kto wie, czy dodatkowy, pełen zgody gest z Twojej strony nie będzie miał wpływu na dalszy rozwój wypadków. Może unikniesz w ten sposób sytuacji, która rozbiłaby Twój związek. Cokolwiek zrobisz, przemyśl to dokładnie i nie kieruj się emocjami. Ktoś spod znaku Barana pomoże Ci przełamać w pracy Twoje zamierzenia.

Baran (21.03.-21.04.)

Przed Tobą idealny tydzień na spotkania zawodowe i towarzyskie. Gwiazdy będą Ci sprzyjać w podejmowaniu decyzji. Warto więc rozsądnie wykorzystać tę szansę. I jeśli ktoś podpowie Ci brawurowe rozwiązanie, odrzuć je. Nad Twoim domem gromadzą się chmury. Z powodu błędnego nieporozumienia możesz stracić szansę na bardzo głęboką i ważną znajomość. W środę nie lekceważ ostrzeżenia bliskiej Ci osoby. Kto wie, czy jej podejrzenia nie są słuszne...

Lew (23.07.-23.08.)

Udana randka na początku tygodnia wprawi Cię w doskonały nastrój. Będziesz chciał przestać góry, ale lepiej będzie, jak tą pozytywną energię uwolnisz w pracy. Znajdziesz się bowiem w doskonałej formie intelektualnej, którą warto zabłysnąć przed szefem. A przy okazji pokażesz swoje nowo zdobyte kwalifikacje. Warto podejmować w tym tygodniu i inne wyzwania, bo szanse, jakie obecnie podsuwa Ci życie, tak szybko się nie powtórzą.

Strzelec (23.11.-21.12.)

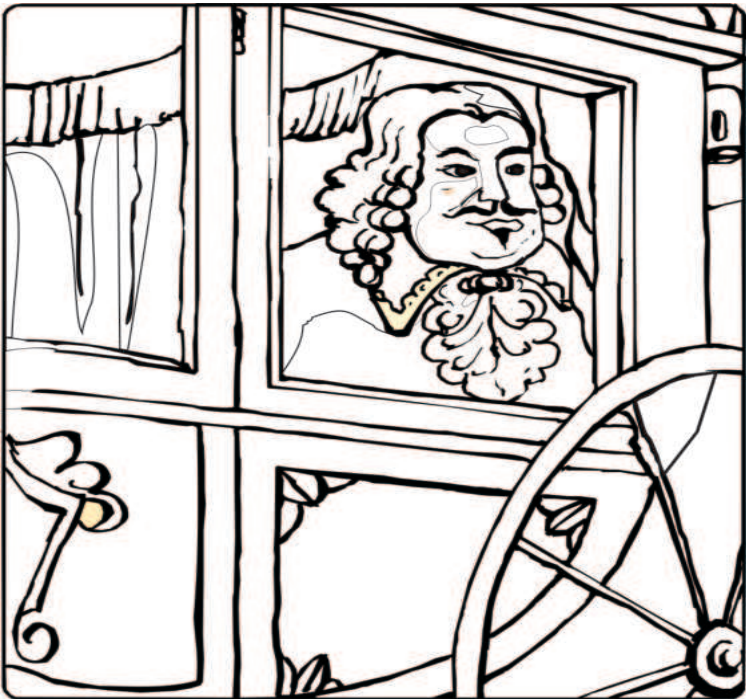
To będzie tydzień pełen napięcia, a Ty sam będziesz przeżywał jeden stres po drugim. Jednak Twoje dobre samopoczucie i życiowy optymizm, którego masz ostatnio w nadmiarze, pomogą Ci łagodnie przejść przez to wszystko. Ktoś Cię zaskoczy nieprzemyślaną decyzją, która w rezultacie pomoże Ci zrozumieć to wszystko, co się ostatnio wokół Ciebie dzieje. I to odkrycie napęłni Cię wiarą w to, że życie ma sens, i to głęboki. Ktoś spod znaku Lwa czeka na twój miły uśmiech.

wróżka Adelajda

Pogoda

		temperatura	ciśnienie	wiatr	deszcz
		minimalna/odczuwalna/maksymalna			
Czwartek 27.10.2011					
dzień 7:00 - 19:00		5/7/9	1014 hPa	12 km/h	0 mm
noc 19:00 - 7:00		5/9/9	1015 hPa	13 km/h	0 mm
Piątek 28.10.2011					
dzień 7:00 - 19:00		3/6/7	1015 hPa	11 km/h	0 mm
noc 19:00 - 7:00		6/8/10	1015 hPa	6 km/h	0 mm
Sobota 29.10.2011					
dzień 7:00 - 19:00		6/12/14	1015 hPa	6 km/h	0 mm
noc 19:00 - 7:00		9/10/12	1014 hPa	6 km/h	0,3 mm
Niedziela 30.10.2011					
dzień 7:00 - 19:00		9/13/13	1012 hPa	10 km/h	0,3 mm
noc 19:00 - 7:00		6/10/11	1009 hPa	9 km/h	0 mm

Zabawa dla dzieci – kolorowanka

HUMOR

Szalupa ratunkowa, środek oceanu: – ...a więc, panie Bosmanie, jedyny sposób określania stron świata bez pomocy kompasu, jaki pan zna, to ten z mchem na północnej stronie drzew?

Wyłowił wędkarz starą butelkę. Patrzy, a w środku siedzi dżin. Zaczyna więc pocierać szkło. Trze, trze i nic. Nagle słyszy przytłumiony głos: – Korek wyciągnij!

Reżyser „Matki królów”	Czynni członko- wie grupy	Wynagrodzenie		Gatunek koniaku	Druh, kamrat	Spływa z czoła	Napad, najazd
		„Krzywa” bułka	Pokój dla ucznia				Masa do pieczęci
18		5			Kamień ozdobny	15	
Pali się w świecy							
Odśwież- ny strój sędziego			19	Nakła- nianie, kusze- nie	14		
Gatunek kaczki	7				Buduje gniazda	16	
	13				Na rodzinne zdjęcia	6	Prekur- sor
Kompo- zycja Straussa				Podka- sany taniec	2		10
Spławia drewno; oryl	Sznur kowboja	Angiels- ka lub procen- towa		Miś z Australii		Położe- nie, sytuacja życiowa	Dawniej wzywały na wojnę
		17		Oslona maszy- ny		1	
Piłka poza boiskiem			„Miara” szczęś- cia		20		
Do smaro- wania dachów				Pona- glenie na piśmie	8		22
Szpadel, rydel	11	Bank w grze	4		Twarz, oblicze	9	
			12	Indyjski asceta		21	

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 22 utworzą rozwiązanie -
- aforyzm Novalisa.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

SUDOKU

7		9	6		
2	4		7		9
	3			4	1
	1	3		7	4
			8	4	2
		4	2	7	
				5	3
6	7	9			

	2			9	
			6		3
	4		1		
9	2	1			
8			7	4	
	4		1		9
		7			1
7		8	3		

1	8	3			6
			5	4	3
				6	8
2	4	6			1
9	6	2			7
3			4	2	
			6		5
					9

			5	8	3
			4	9	
8	9				1
		6			9
	7				5
	1	2			8
7	2				3
	8		5	9	3

		7	6		
8			3	2	
3		2	6	9	
	5		9		2
	4				1
	1		5	2	
		8	6		
	4			7	
6	7			3	

		3	4		1
1	5				
			6		
	2	7			9
	8				4
	9	4	3	2	
	9	6			4
					2
7		8	5		6

ZUPA DYNIOWA Z KURCZAKIEM

Składniki:

40 dag dyni
10 dag czerwonej papryki
2 cebule
3 ząbki czosnku
100 g ryżu
20 g masła
sól, pieprz
2 liście laurowe
papryka w proszku
tymianek
koperek

Sposób przyrządzenia:

Piersi pokroić w niedużą kostkę, posolić, posypać pieprzem i obsmażyć na oleju. Dodać pokrojoną w kostkę cebulę i pora, chwilę smażyć, dorzucić paprykę i na końcu zmiażdżony ząbek czosnku i przyprawy. Podsmażyć jeszcze chwilę, następnie podlać odrobiną wody i dusić 10 min. W drugim garnku obsmażyć na maśle dynię pokrojoną w kostkę, aż będzie na tyle miękka, że będzie ją można łatwo zmiksować. Do puree z dyni dodać kurczaka z warzywami i wszystko zalać 3 litrami bulionu. Gdy wszystko się zagotuje, wsypać ryż i wrzucić pokrojone w kostkę ziemniaki. Gotować 10-15 min. Zagęścić zupę mąką i śmietaną. Posypać ją koperkiem i natką.

PLACUSZKI Z DYNI

Składniki:

300 g mięszu dyni
4 czubate łyżki mąki pszennej
1,5 łyżeczki startego świeżego imbiru
olej do smażenia

Sposób przyrządzenia:

Dynię pokroić na mniejsze kawałki, a następnie roznieść tłuczkiem do ziemniaków na miazgę. Dodać mąkę, roztopione masło, imbir i przyprawy. Oddzielić żółtko od białka. Żółtko dodać do masy, z białka ubić pianę i też dodać. Wymieszać. Placuszki nakładać łyżką na rozgrzany na patelni tłuszcz. Smażyć na rumiano z obu stron. Podawać z serkiem czosnkowym lub z sosem pomidorowym.

30 dag piersi z kurczaka
10 dag papryki zielonej
pół pora
4 ziemniaki
pół szklanki śmietany
olej
ziele angielskie
pieprz ziarnisty
majeranek
natka pietruszki

1 duże jajko
1,5 łyżki masła
sól i pieprz

Prohibicja

Zgubne skutki niepicia wódki

Wyobraźmy sobie sytuację kiedy z dnia na dzień z półek sklepowych znika alkohol: piwo, wino, wódka... dosłownie wszystko. A na dodatek nielegalne jest posiadanie i produkcja alkoholu. Taki stan panował w USA od 1919 do 1933 roku. Wielka prohibicja skończyła się dla Amerykanów wielkim kacem.

Oficjalnie przyczyną zakazu spożywania i handlu alkoholem była troska o ład społeczny. Problem pijactwa rzeczywiście występował za oceanem. W 1830, przeciętny Amerykanin spożywał 1,7 butelki wysokoprocentowych napojów wysokowych w tygodniu, trzy razy więcej niż w 2010. Oficjalnie prohibicję wprowadzono poprzez dopisanie do konstytucji USA 18. poprawki. Społeczeństwo podzieliło się na zwolenników prohibicji tzw. „suchych” i jej przeciwników „mokrych”. Od początku było wiadome, że zakaz zakazem, ale alkohol i tak będzie pity i to w hektolitrach. Amerykański komik Will Rogers jeszcze w 1919 roku mówił: „Południe jest suche i będzie głosiło za suchością. A przynajmniej każdy, kto będzie wystarczająco trzeźwy aby dotoczyć się do urn”.

Kwestia prohibicji stała się bardzo kontrowersyjna wśród lekarzy, którzy bardzo często przepisywali alkohol jako lek w celach terapeutycznych. Kongres wysłuchał wystąpień o wartościach medycznych piwa w 1921 roku. Następnie lobby lekarskie zaczęło wnioskować o zniesienie prohibicji na trunki alkoholowe, które także miały zastosowanie lecznicze.

Wielka prohibicja wyzwoliła w Amerykanach niebywałą wręcz przedsiębiorczość. Jako że whisky i piwo były podstawą życia towarzyskiego tego kraju, popyt na nielegalne wyroby ujawnił się niemal natychmiast. Robotnicy urządzali manifestacje nie w obronie praw pracowniczych, ale w obronie prawa do kufła piwa. Ludzie szybko znaleźli furtkę w przepisach prohibicyjnych. Volstead Act (inaczej mówiąc ustawa prohibycyjna) pozwalał farmerom na produkcję

Protestanci na ulicach USA z tablicami z napisem chcemy piwa

„soku z wina” pod warunkiem, że ów „sok” był wyłącznie do użytku własnego. Skoncentrowane wino po odparowaniu wody sprzedawane było jako „cegły winne” (bricks of wine), czasami nazywane także „blokami winnymi” (blocks of wine). Soki powszechnie sprzedawane były pod nazwami „cegły Wina Reńskiego”, „bloki Porto” itd., wraz z ostrzeżeniem: „Po rozpuszczeniu cegły w galonie wody, nie ustawiać dzbanka w szafie przez dwadzieścia dni, gdyż wtedy zamieni się wino”.

Już w kilka miesięcy po podpisaniu poprawki w Chicago pojawił się Capone i zdominował nielegalny rynek obrotu mocniejszymi napojami. Jak grzyby po deszczu powstawały gorzelnie, zaopatrujące gangsterów – butelki docierały do wielkich miast ukryte tak sprytnie (choćby w brzuchach krów, wiezionych rzekomo do masarni), że policji najczęściej nie udawało się wykryć owego wewnętrznego przemytu.

Koszt wprowadzenia w życie prohibicji był bardzo wysoki, a brak wpływów z podatków na alkohol (około 500 mln dolarów

rocznie) nadszarpnął budżet państwa. Aby zapobiec przemytowi alkoholu z rozlewni, w których używano przemysłowego alkoholu etylowego, rząd nakazał zatruć wszystkie alkohole przemysłowe. W odpowiedzi przemysłownicy zatrudniali chemików, którzy z powodzeniem oczyszczali alkohol, by był zdatny do picia. Z kolei Departament Skarbu nakazał producentom, aby dodawali bardziej śmiertelne trucizny, zwłaszcza alkohol metylowy. Grupa lekarzy z Nowego Jorku ostro sprzeciwiała się takiej polityce, ze względu na niebezpieczeństwo dla życia ludzkiego. Do chwili zniesienia prohibicji, 10 tysięcy osób zmarło z powodu wypicia zatrutego alkoholu.

W 1929 roku na Wall Street nastąpił krach, będący efektem dynamicznego spadku gospodarczego wywołanego m.in. przez prohibicję, która wykluczała zarobki państwa ze sprzedaży alkoholu. Na fali społecznego niezadowolenia swą błyskawiczną karierę rozpoczął Adolf Hitler. W 1933 roku prezydent USA Franklin Delano Roosevelt zakończył prohibicję.

PW

A to ciekawe

Ziemia księgą przeszłości

Okolice Wąbrzeźna kryją wiele zagadek historii sprzed kilku tysięcy lat. Jednym z najczęstszych znalezisk w tych okolicach są groby skrzynkowe.

Kiedy naukowcy odkryli we Włoszech ruiny zniszczonych w czasie erupcji Wezuwiusza miast Pompeje i Herkulanum, na całym świecie zapanowało coś co można było nazwać modą na odkrywanie historii. Nowe zjawisko nie ominęło także wschodnich prowincji Niemiec. Archeologami – amatorami zostawali często szkolni nauczyciele. W 1867 roku nauczyciel Rubehn odkrył w okolicach jeziora Ottówkę dwa groby skrzynkowe. Osiem lat później do Wąbrzeźna zaczęła zbliżać się budowa kolei. Robotnicy zrywali wierzchnią warstwę ziemi, a przy okazji dokonywali ciekawych odkryć. W 1875 roku między Wąbrzeźnem a Wałczem znaleziono kolejne groby skrzynkowe. Ich zawartość została rozdzielona między muzea w Toruniu, Poznaniu i Gdańsku. Cztery lata później również w Wałczu znaleziono skarb w postaci 60 monet rzymskich. W kolejnych latach odkrywano następne stanowiska grobów skrzynkowych m.in. w 1895 roku w Piwnicach w gminie Książki.

Czym były właściwie groby

PW

Odwilż

Topnienie lodowca

W marcu 1953 roku zmarł Józef Stalin. Trzy lata później na zjeździe Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego Nikita Chruszczow zmiądzzył politykę stalinizmu. We wszystkich państwach bloku komunistycznego po ciemnych latach terroru stalinowskiego zapanowała odwilż. Lody kruszały także w Wąbrzeźnie.

W 10 lat po zakończeniu II wojny światowej w Wąbrzeźnie do struktur komunistycznej partii PZPR należało 909 mieszkańców, w tym 219 kobiet. Partia obecna była w 41 zakładach pracy. W mieście nad spokojem, także tym politycznym czuwały Milicja Obywatelska i UB. Nie najlepiej wyglądała kwestia zaopatrzenia w produkty spożywcze i przemysłowe. Na początku lat 50. 10% rodzin nie miało samodzielnego mieszkania.

Odwilż na polskiej prowincji przybyła zgodnie z porą roku wiosną 1956 roku. 23 maja na posiedzeniu Komitetu Powiatowego PZPR podjęto dyskusję nad funkcjonowaniem władz lokalnych. Nadchodził okres rozliczeń. Zauważono m.in., że „radni byli sprowadzeni do roli bezwolnych klakierów, którzy na sesje przychodzili tylko po to, aby zaakceptować decyzje prezydów, a nie aby te decyzje oceniać i samodzielnie rozstrzygać o lokalnych sprawach”. Oczywiście każdy wiedział, że tak się dzieje, ale dopiero sygnał, który dał Nikita Chruszczow poruszył lawinę.

skrzynkowe? Mogiły te były często otaczane obstawą ze specjalnie sprowadzanych kamieni lub z głazów polnych. Zwłoki składano do grobów zbudowanych z płyt, bloków kamiennych lub wykonanych z drewna. Na miejsce pochówku nasi przodkowie przeznaczali miejsce nasłonecznione suche i piaszczyste zbocza wzgórz.

Bardzo ciekawe były pochówki zwierzęce często występujące razem z ludzkimi. Zdarzało się, że nieboszczyk leżał otoczony kilkoma krowami, kozami, owcami lub psami. Do dosyć pospolitego zwyczaju należało wkładanie części zwierząt do grobów ludzi. Najczęściej były to szczęki świnia. Znałe są też pochówki mieszane ludzko-zwierzęce (np. w Brześciu Kujawskim dziecka i świnia). Wiele grobów zwierzęcych wskazuje na rytuał pogrzebowy podobny do związanego z pogrzebem ludzi. Według wielu badaczy świadczy to niewątpliwie o wielkim znaczeniu zwierząt domowych w codziennym życiu i wierzeniach ludności

Publikacje

Zaskocz a było rasowe

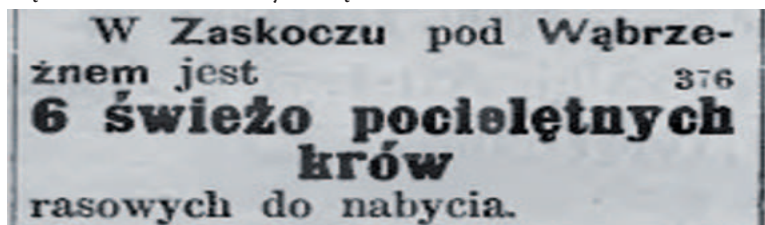
Prezentowaliśmy już ogłoszenia, które dawali w XIX wieku właściciele dóbr w Wałczu. Nie byli oni jednak jedynymi czyniącymi w ten sposób. Dziś ogłoszenie majątku w Zaskocz.

U progu XV wieku właścicielem majątku w Zaskocz był Jan z Cymbarka. Po wielkiej wojnie z zakonem na wiele lat zniszczone włości leżały odłogiem. Zaskocz nie ominęły również wojny epoki nowożytnej. W 1628 roku Zaskocz ucierpiał po wizycie Szwedów idących na Brodnicę, a w 1655 roku ponownie podupadł w czasie Potopu. W 1784 roku majątek obejmował

40 włók użytków, 22 włoki pastwisk i 8 włók lasów. Włoka to dawna miara powierzchni wynosząca ok. 18 hektarów. Był tu sąd,

trzy ogrody warzywne, karczma, wiatrak, dwa stawy, browar i gorzelnia.

PW

Kierunki studiów

Architektura krajobrazu

Architektura krajobrazu jest kierunkiem łączącym w sobie przedmioty ścisłe, takie jak biologia czy matematyka z artystycznymi umiejętnościami kandydatów. Pomimo faktu, że kierunek ten studiuje się na uczelniach rolniczych, zaliczany jest on do kierunków artystycznych.

Architektura krajobrazu jest dziedziną nauki związaną z kształtowaniem życiowej przestrzeni człowieka za pomocą szaty roślinnej, elementów wodnych i architektonicznych oraz z uwzględnieniem rozmaitych czynników, które tworzą charakter otaczającego krajobrazu. Są to uwarunkowania naturalne, takie jak: rzeźba terenu, istniejąca roślinność, gleba, klimat, a także kultura regionu i miejscowe tradycje czy też potrzeby społeczne.

Przedmiotem architektury krajobrazu jest zarówno krajobraz miękki tj. tereny zieleni, jak i krajobraz twardy (nawierzchnie ulic i placów, schodów itp.) oraz tzw. mała architektura (np. elementy zagospodarowania przestrzennego takie jak ławki, latarnie, kosze na śmieci, tablice informacyjne, barierki, itp.).

Do roku 1998 nie istniał jeszcze w Polsce taki zawód jak architekt krajobrazu. Przynajmniej w oficjalnej nomenklaturze. Przedtem byli po prostu specjaliści od kształtowania terenów zieleni.

Warunkiem ubiegania się o przyjęcie na studia na kierunku architektura krajobrazu jest zdanie egzaminu z rysunku. Kandydaci na studia powinni, zatem cechować się umiejętnością rysowania i wrażliwością plastyczną. Pożądane jest zainteresowanie przyrodą, jej zagrożeniami i ochroną, a także pewnymi uzdolnieniami matematycz-

nymi - z uwagi na inżynierski charakter studiów. Zanim zdecydujemy się na ten kierunek studiów trzeba wiedzieć, że ze względu na twórczy charakter zawodu niezbędna jest zatem duża wyobraźnia i umiejętność niekonwencjonalnego ujmowania problemów. Architekt krajobrazu musi dysponować dużą wiedzą przyrodniczą, znać różnorodne gatunki roślin, które może wykorzystać w swoich projektach.

Architekturę krajobrazu można studiować na uczelniach publicznych i niepublicznych, w trybie stacjonarnym (dziennym) i niestacjonarnym (zaocznym, wieczorowym), w systemie studiów I stopnia (inżynier) i II (magisterium).

Przedmioty kwalifikacyjne to najczęściej: sprawdzian z rysunku odręcznego i biologia lub matematyka.

Przedmioty nauczania realizowane na architekturze krajobrazu: matematyka, geometria wykreślna, biologia roślin, historia sztuki, rysunek i rzeźba, fizjografia, gleboznawstwo, szata roślinna i fauna, budownictwo, instalacje budowlane i materiałoznawstwo, historia sztuki ogrodowej, grafika inżynierska, zasady projektowania krajobrazu, projektowanie obiektów architektury krajobrazu, kształtowanie krajobrazu miast, kształtowanie krajobrazu obszarów wiejskich.

Rodzaje specjalizacji na tym kierunku zależą od uczelni na jakiej się

studiuje: kształtowanie i ochrona krajobrazu, planowanie i projektowanie krajobrazu, sztuka ogrodu i krajobrazu, projektowanie krajobrazu o funkcji rekreacyjnej, projektowanie krajobrazu wielofunkcyjnego, architektura krajobrazu otwartego, architektura parków i ogrodów, kształtowanie terenów zieleni, urządzenie i pielęgnowanie krajobrazu.

Jeśli absolwent architektury krajobrazu chce wzbogacać swój warsztat pracy, powinien co jakiś czas podnosić kwalifikacje zawodowe np. poprzez uczestnictwo w różnego rodzaju szkoleniach, kursach dokształcających czy imprezach wystawienniczych. Informacji na ten temat należy szukać w prasie lub na stronach portali branżowych.

Oto uczelnie, na których można studiować architekturę krajobrazu: Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Wyższa Szkoła Gospodarowania Nieruchomościami w Warszawie.

Katarzyna Piotrowska

Doradztwo zawodowe

Studia III stopnia – czy warto?

W ostatnich latach stopień magistra ulega dewaluacji, ze względu na swą powszechność. Studia doktoranckie, które kiedyś były rzadkością, stają się coraz bardziej popularne. Wypracowany latami tytuł doktora na wizytówce dodaje prestiżu i jest świadectwem wysokich kwalifikacji. Ale czy na pewno zwiększa szansę na znalezienie pracy?

Coraz więcej absolwentów nie kończy procesu edukacji na zdobyciu tytułu magistra. Absolwenci sądzą, że warto poświęcić czas i inwestować pieniądze w naukę. Decydują się na studia doktoranckie, ponieważ chcą zdobyć specjalistyczną wiedzę w określonej dyscyplinie nauki, przygotować się do samodzielnej działalności badawczej i twórczej oraz uzyskać stopień doktora. Tytuł ten wciąż jest bardziej elitarny od tytułu magistra. Kojarzy się z prestiżem i wysokimi kwalifikacjami. Młode osoby często sądzą, że wraz z uzyskaniem tytułu doktora wartość ich na rynku pracy wzrośnie. Dla części doktorantów studia III stopnia są przepustką do pracy na uczelni i kariery naukowej. Dla części, bo oczywiście nie dla wszystkich. Nie każdy, kto ukończy studia doktoranckie z tzw. automatu ma szansę zostać na uczelni.

Podczas aplikowania na studia III stopnia dodatkowo na korzyść aplikanta przemawia jego aktywność naukowa. Jeśli ktoś chce podjąć doktorat ostatnie lata studiów magisterskich warto więc poświęcić na pisanie prac naukowych, branie udziału w konferencjach naukowych i działanie w kole naukowym.

Choć doktorat może być łączony z pracą zawodową poza uczelnią, to spora rzesza studentów studiów doktoranckich stacjonarnych decyduje się wyłącznie na pracę naukową, mimo że utrzymanie się z samego stypendium doktoranckiego – jeśli już ktoś je ma – jest niezwykle trudne. Szacuje się, iż obecnie dostaje je około 45% wszystkich uczestników studiów doktoranckich. Wynosi ono od 1044 zł do około 1500 zł netto. Ale nawet przy najwyższym stypendium, po opłaceniu np. akademika i bieżących wydatków nie zostaje wiele. Większości doktorantów pomagają rodzice.

Należy pamiętać, że doktorant może również otrzymać pomoc w postaci stypendium socjalnego. Kolejną szansą na podreperowanie budżetu doktoranta są unijne granty naukowe przyznawane na określone projekty badawcze. Więcej możliwości grantowych mają doktoranci z kierunków ścisłych i inżynierskich. Przy dobrym promotorze i dużej determinacji, udział w projektach unijnych może być bardzo opłacalny, gdyż nie ma ograniczeń, co do liczby grantów, w których może brać udział dany doktorant. Wyjątek stanowi oczywiście dyspozycyjność wraz z możliwościami czasowymi i wytrzymałością organizmu. Rekordziści pracują jednocześnie przy 6-8 projektach. Warto zaznaczyć, że coraz więcej uczelni wykonuje płatne badania lub ekspertyzy zgodne z zapotrzebowaniem konkretnych gałęzi przemysłu lub zainteresowanych firm.

Już nawet na studiach magisterskich można zostać włączonym w prace zespołów badawczych.

Źle sprawa wygląda natomiast, jeżeli chodzi o ewentualny kredyt dla doktoranta, gdyż banki nie biorą pod uwagę środków ze stypendium naukowego.

Jeśli doktoranci nie mogą liczyć na pomoc ze strony uczelni, szukają źródeł finansowania na własną rękę. Większość zaczyna od korepetycji. Część rozgląda się za pracą w różnych firmach. Od 23 kwietnia 2010 r. zniesiono zakaz podejmowania pracy na pełnym etacie przez doktorantów ubiegających się o stypendia doktoranckie.

W Polsce, w ciągu ostatnich kilkunastu lat, liczba doktorantów wzrosła prawie dziesięciokrotnie. Dobrze, że młodzi ludzie chcą zdobywać wiedzę, ale – jak twierdzą specjaliści – wymaga to jednak lepszej organizacji procesu kształcenia. Nie można doprowadzić do tego, żeby doktoranci żalowali, że wybrali właśnie taki sposób na życie. Trzeba kształcić dla przyszłości, z myślą o polskiej i światowej nauce oraz rynku pracy. Doktoranci bowiem mają kształcić w przyszłości dalej polską inteligencję. A jeśli chodzi o rynek pracy, zdania oczywiście są podzielone w kwestii tego, czy tytuł doktora pomaga w karierze zawodowej.

Bywa tak, że dla wielu pracodawców osoby, które mogą poszczycić się dr przed nazwiskiem, to zagrożenie dla własnej posady. Osoby z tytułem doktorskim zwykle aspirują do pracy na stanowiskach kierowniczych, wyższych. Zdarza się jednak, że status doktoranta przydaje się w poszukiwaniu pracy i jest traktowany jako mocny atut.

Dzisiejszy świat utrudnia jednak doktorantom dobry start w przyszłość. Kilka lat temu był boom na podejmowanie studiów III stopnia i liczba młodych pracowników naukowych znacznie wzrosła. Teraz na uczelniach, zwłaszcza humanistycznych, zapowiadane jest wchodzenie niżej demograficznego, a co za tym idzie mniejsza liczba studentów, mniejsza liczba zajęć. Podejmując zatem decyzję o rozpoczęciu przewodu doktorskiego trzeba się zastanowić czy nie odkładamy przypadkiem decyzji o wejściu na rynek pracy o kolejne kilka lat pozabawiając siebie czasem doświadczenia w pracy ograniczając swoje zajęcia jedynie do przebywania na uczelni, która może po obronie tytułu doktorskiego nie zatrudnić nas jako swojego pełnoetatowego pracownika. Poza tym na uczelni powszechnie panuje opinia, że satysfakcjonujące pieniądze zarabia się dopiero będąc profesorem.

Katarzyna Piotrowska

Zawód

Oferty pracy dla ...

Polska i inne kraje rozwinięte wkroczyły na drogę zrównoważonego rozwoju, czyli gospodarowania z poszanowaniem wartości przyrodniczych i wartości krajobrazowych. Architekt krajobrazu powinien być obecny we wszystkich instytucjach, zarządach, w administracji państwowej - we wszystkich jednostkach, które mają wpływ na kształtowanie środowiska, przestrzeni, krajobrazu.

Architekt krajobrazu powinien współdecydować w zarządzaniu obszarami chronionymi, których mamy w Polsce bardzo dużo, zwłaszcza o statusie międzynarodowym. To wielkie i ważne pole działania: parki narodowe, rezerваты, parki krajobrazowe, europejska sieć ekologiczna Natura 2000. Problem obszarów chronionych, jak właśnie np. Natura 2000 daje architektom duże szanse zawodowe.

Polska ratyfikowała Europejską Konwencję Krajobrazową, która nakazuje państwu zajmować się całością krajobrazu. Według tej konwencji ochrona krajobrazu pojmowana jest nie tylko jako troska o najwartościowsze obszary, ale również jako dbanie o całość krajobrazu.

Absolwent architektury krajobrazu jest przygotowany do wykonywania prac inwentaryzacyjnych obiektów architektury krajobrazu, wykonywania ocen szaty roślinnej obiektów, wyko-

nywania projektów zagospodarowania obiektów, łącznie z obiektami zabytkowymi, budowy i pielęgnowania obiektów, kierowania i nadzoru nad robotami realizacyjnymi i pielęgnacyjnymi w obiektach.

Absolwent powinien posiadać umiejętności wykonywania zadań badawczych, projektowych i realizacyjnych w zakresie kształtowania krajobrazu w skali regionu, w tym parków narodowych, parków krajobrazowych i innych obszarów prawnie chronionych, kształtowania krajobrazu w skali miejscowej, w tym w zakresie ochrony i rewitalizacji historycznych układów urbanistycznych i ruralistycznych, kształtowania krajobrazu miejskiego i otwartego, w tym w otoczeniu budowl i inżynierskich.

Absolwent może pracować w jednostkach: opracowujących projekty zagospodarowania obiektów architektury krajobrazu, realizujących i pielęgnują-

cych obiekty architektury krajobrazu, administracji rządowej i samorządowej, opracowujących strategie, studia i projekty planów zagospodarowania przestrzennego, projekty urbanistyczne i ruralistyczne, zarządach parków narodowych i krajobrazowych, instytucjach badawczych i ośrodkach badawczo-rozwojowych, instytucjach zajmujących się poradnictwem i upowszechnianiem wiedzy z zakresu ochrony i kształtowania krajobrazu oraz szkolnictwie – po ukończeniu specjalności nauczycielskiej (zgodnie z odpowiednim rozporządzeniem ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w sprawie standardów szkolenia nauczycieli).

Architekci krajobrazu zajmują się także i bardzo dużymi projektami. Również w prywatnych, nieraz bardzo dużych posiadłościach. Na absolwentów czeka praca w prywatnych firmach. Część absolwentów zakłada takie firmy sama. Największe szanse mają ci architekci krajobrazu, którzy zajmują się zarówno projektowaniem, jak i wykonawstwem. Bardzo wielu dzisiejszych studentów wyjeżdża po dyplomie za granicę. Warto zwrócić uwagę na to, że często można spotkać w tej branży firmy, które prowadzą w większości 2 osoby - małżeństwa i nie zatrudniają dodatkowych osób, bo sami dają sobie radę, a jak już kogoś zatrudnią, to nie oferują wysokich pensji.

Katarzyna Piotrowska

Turniej siatkarski

W miniony piątek w sali gimnastycznej Zespołu Szkół w Dębowej Łące odbył się turniej piłki siatkowej dziewcząt. Był to pierwszy z trzech turniejów zorganizowanych w ramach IX Memoriału im. Andrzeja Jaroszewskiego.

Do zmagani sportowych przystąpiły uczennice gimnazjów z Dębowej Łąki, Nowej Wsi Królewskiej, Gałczewa i Książek. Rozgrywki przeprowadzono w systemie „każdy z każdym” - do dwóch wygranych setów.

Zawodniczki prezentowały wysoki poziom sportowy, dzięki czemu można było oglądać wiele ciekawych akcji.

- Dziewczęta reprezentujące naszą szkołę zasłużyły na pochwałę. Pomimo tego że zespół składał się w większości z debi-

utantek, dziewczyny nie przegrały żadnego seta. Taka postawa zespołu pozwala z optymizmem patrzeć w przyszłość - podsumowuje Krzysztof Zasada, trener drużyny z Dębowej Łąki.

oprac. Agnieszka Zielińska
fot. nadesłane

Klasyfikacja końcowa :

I miejsce - Dębowa Łąka
II miejsce - Gałczewo
III miejsce - Nowa Wieś Królewska
IV miejsce - Książki

Pobiegli ostatni raz w tym roku

133 biegaczy pobiegło w ostatnim w tym roku biegu w ramach Grand Prix Wąbrzeźna.

We wtorek, 18 października biegacze amatorzy w wieku od 2 do 71 lat wystartowali w ostatnim w tym roku „Biegu dla Serca”. Jest on organizowany w ramach Grand Prix Wąbrzeźna. Biegi

przeprowadzono w kategoriach od przedszkolaków do seniorów, na dystansach od 100 do 1500 metrów. Pomimo że było chłodno, nie zawiedli kibice i rodzice, którzy jak zawsze z dużym zaangażowaniem

wspierali swoje pociechy.

Na następny bieg organizator imprezy Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej zaprasza wiosną 2012 roku.

PG, fot. nadesłane (UM)

Wyniki biegu

Grupa przedszkolna, rocznik 2006

1. Julia Dembska, SP 2
2. Zofia Warsicka, SP 3
3. Oliwia Szymańska, SP 2
1. Mateusz Laudański, SP 2
2. Daniel Ciupak, SP 2
3. Miłosz Wilmowski, SP 2

Klasa „O”, rocznik 2005

1. Julka Libuszewska, SP2
2. Martyna Zielińska, SP2
3. Patrycja Morawiecka, SP2
1. Kamil Sadowski, SP 2
2. Bartek Ciupak, So3
3. Wiktor Czerwiński, Bajka

Klasa I, rocznik 2004

1. Kasia Klejnowska, SP 3
2. Oliwia Lewandowska, SP2
3. Barbara Paczkowska, SP 2
1. Kacper Michałek, SP3
2. Mikołaj Fiałkowski, SP 2
3. Oliwier Ruchalski, SP 3

Klasa II

1. Ola Antosik, SP 3
2. Alicja Błażejewicz, SP 2
3. Marysia Ułaszewska, SP 2
1. Michał Karczewski, SP 2
2. Michał Szlak, SP 2

Klasa III

1. Rozalia Paczkowska, SP 2
2. Natalia Mazurowska, SP 3
1. Kacper Karczewski, SP 2
2. Orfeusz Bieliński, SP 3
3. Dominik Jeromiński, SP 2

Klasa IV

1. Agata Witkowska, SP 2
2. Julia Zygarlicka, SP 2
3. Natalia Jasińska, SP 2
1. Eryk Gajewski, SP 3
2. Nikolas Kankowski, SP 2
3. Igor Mikulski, SP 3

Klasy V - VI

1. Joanna Król, SP 2
2. Lucyna Sobiecka, SP 2
3. Klaudia Zielińska, SP 3
1. Tomasz Wąs, SP 3
2. Kamil Nehring, SP 2
3. Marcin Pawłowski, SP Myśliwiec

Gimnazjum

1. Ewelina Król, Wąbrzeźno
2. Edyta Ziorkowska, Wąbrzeźno
3. Katarzyna Plewa, Wąbrzeźno
1. Bartek Zaleski, Wąbrzeźno
2. Artur Tomasiak, Wąbrzeźno
3. Paweł Jabłoński, Wąbrzeźno

Szkoły średnie

1. Agnieszka Lubańska, LO
2. Magda Robaczewska, LO
3. Sara Konefał, ZS Wronie
1. Patryk Sankiewicz, ZS Wronie
2. Szymon Kopczyński, ZS Wronie
3. Łukasz Nędra, LO

Dorośli

1. Klaus Migga, Wąbrzeźno
2. Brunon Jankowski, Wąbrzeźno
3. Daniel Goska, Zawda

Worwo mistrzem Ligi Orlika

Zakończoną przed miesiącem Ligę Orlika zamknie w piątek towarzyski mecz między TKKF „Sahara” a Agro-Liderem. Worwo na miano najlepszej drużyny pracowało cały sezon, a mistrzostwo zapewniło sobie już w przedostatniej kolejce.

W związku z tym, że lider poznany został już wcześniej, w dniu kończącym Ligę, do rozstrzygnięcia pozostały miejsca na podium. W pierwszym spotkaniu Veroni wygrało 3:2 z drużyną Reflexu i przybliżyło się tym samym do drugiego miejsca. Żeby jednak to stało się faktem, Underart musiał odnieść porażkę z Worwo. W drugim meczu ekipa Agro-Lidera zaprzepaściła szansę na czwartą lokatę, przegrywając z Pływanią 2:3.

W hicie kolejki, w starciu mistrza z kandydatem na fotel wice-

lidera, Worwo potwierdziło swoją wyższość nad rywalami, wygrywając 3:1. Wynik został ustalony już w pierwszej połowie. Wszystkie trzy bramki były zdobyte przez jednego zawodnika. Hatricka zaliczył Marcel Leis, który został królem strzelców z 33 bramkami na koncie.

Choć sezon halowy już się rozpoczął, nie milną jeszcze echa po zakończonej Lidze Orlika. W piątek o 18.30 na golubskim Orliku drużyna Agro-Lidera w starciu z „Saharą” zamknie tym samym rozgrywki ligowe na otwartych boiskach.

Paulina Szulc

Piłka ręczna

Oliwa zawsze sprawiedliwa

Drugi już mecz po rocznej przerwie od II ligi zagrały szczypiornistki Vambresii Worwo. Spotkanie piłkarki rozegrały na wyjeździe. Tym razem rywalizowały w derbowym pojedynku w Kowalewie Pomorskim, które wygrały 42:35.

Dzień wcześniej część zespołu rywalizowała w Brodnicy w ramach Mistrzostw województwa kujawsko-pomorskiego w kategorii juniorek młodszych. Wąbrzeźnianki pokonały MKS Eltronik Brodnica przez całe spotkanie utrzymując spokojną przewagę. Wygrały 34:28.

- Do Brodnicy pojechaliśmy po zwycięstwo. Gra szczególnie w obronie miała na celu przeciwienie kilku wariantów obrony przed znacznie bardziej prestiżowym meczem w Kowalewie – powiedział trener Bogdan Taczyński.

Nasze szczypiornistki mają na koncie w I rundzie już drugie zwycięstwo i tym samym plasują się na czele tabeli. Spotkanie w Brodnicy, jak się okazało nie było jedynym zwycięstwem w ten weekend. W derbowym pojedynku w miarę wyrównany wynik był do kilku bramek. Potem wąbrzeźnianki sukcesywnie zaczęły powiększać przewagę nad rywalkami.

Przyjezdne zatrzymały się trochę dopiero po incydencie, jaki miał miejsce w 26. minucie. Sędzia ukarał Ewelinę Zakrzewską czerwoną kartką za faul na Agnieszce Pęcherskiej. Wiele kontrowersji narosło wokół tej decyzji, przez wielu uważanych za niesłuszną. Celem tego niesportowego zagrania miało być wyeliminowanie rywalki. Co prawda, wąbrzeźnianki po tym pechowym zdarzeniu jakby straciły wiarę, ale w ostateczności to one wyszły z tego pojedynku zwycięsko, więc jak mówi przysłowie „oliwa zawsze sprawiedliwa”.

- Ewelina dostała czerwoną kartkę za nic i to nam trochę popsuło szyki. Zabrakło nam jej i rywalki trochę zaczęły nas gonić. Ale na początku prowadziłyśmy nawet różnicą jedenastu bramek – skomentowała obrotowa Vambresii Aleksandra Domarecka.

Po przerwie nasze zawodniczki wróciły zmobilizowane z wiarą w końcowy sukces. Co prawda przewaga zaczęła topnieć, ale na kowalewianki, za błędy przy zmianach zostały nałożone dwuminutowe kary. Pod koniec spotkania piłkarki Vambresii nie dawały już szans rywalkom na odrobienie strat. Ich skuteczność przeważała nad ograniczeniem i doświadczeniem przeciwniczek.

- To są derby i w nich zawsze się gra ciężko. W drużynie z Kowalewa tak naprawdę gra jedna zawodniczka, która prowadzi cały mecz. My miałyśmy momenty

Walka w Kowalewie była zacięta

roczne, ale udało się wygrać, z czego się bardzo cieszę. To było dobre spotkanie w naszym wykonaniu. Szkoda tylko tej przegranej w Giżycku – powiedziała zdobywczyni trzech bramek Aleksandra Domarecka.

Trener Bogdan Taczyński nie miał powodów do narzekania.

- Jedna czwarta bramek padła z kontrataku. To nasza silna broń. Moje podopieczne zrealizowały w trakcie meczu prawie wszystkie cele, jakie sobie założyliśmy na odprawie. Zagrały zupełnie inne zawody jak przegrane spotkanie w Giżycku. Kluczem do zwy-

cięstwa były przede wszystkim dyscyplina taktyczna w obronie i skuteczność w wyprowadzanych kontratakach, a także świetna gra naszych skrzydłowych, które zdobyły w sumie połowę bramek. Dziękujemy grupie kibiców z Wąbrzeźna, którzy z wiarą dopingowali zawodniczki z Vambresii do lepszej gry – powiedział trener Taczyński.

Kolejne spotkanie wąbrzeźnianki rozegrają 19 listopada przed własną publicznością. Podejmować będą LUKS Orlik Reszel.

Paulina Szulc, PW

Skład Vambresii Worwo: Wysocka Agata, Lubowicz Agata (1), Brzezińska Dominika (9), Rusinek Natalia, Domian Paulina (10), Zakrzewska Ewelina (3), Brachowska Agata (2), Krzezińska Oliwia (5), Lubańska Agnieszka (8), Domarecka Aleksandra (3).

Skład juniorek młodszych Vambresii Worwo: Macikowska Angelika, Lubowicz Agata, Brzezińska Dominika (4), Rusinek Natalia (1), Domian Paulina (12), Grabowska Alicja (1), Brachowska Agata (2), Krzezińska Oliwia (8), Lubańska Agnieszka (5), Krause Jagoda (1).

Juniorki młodsze w Brodnicy wygrały 34:28

Piłka ręczna

Zdyskredytowały rywalki

W eliminacjach grupy B IV ligi, młodzieżki młodsze w pierwszym turnieju eliminacyjnym wysoko pokonały rywalki z Brodnicy oraz Bobrowa. Wąbrzeźnianki nie miały sobie równych.

Dwa spotkania rozegrane przez nasze szczypiornistki były tylko formalnością. Rywalki odstawały od wąbrzeźnianek na każdym polu gry. W pierwszym meczu wygrały one 30:5, zaś w drugim 20:4. Najwięcej bramek, bo aż trzynaście rzuciła Joanna Król, dziesięć to zasługa Zuzanny Rutkowskiej, a dziewięć Olgi Warteckiej.

- W ubiegłym roku poziom tych trzech zespołów był prawie równorzędny. Teraz, po obozie sportowym, po treningach wygląda to dużo lepiej. Krok po kroku idziemy naprzód. Jesteśmy bardzo zadowoleni z pracy, jaką dziewczyny wkładają na treningach i z frekwencji – powiedział trener

Jarosław Rutkowski.

Następny turniej odbędzie się 26 stycznia w Bobrowie.

Paulina Szulc

UKS Vambresia Worwo Wąbrzeźno - MKS Eltronik Brodnica 30:5 (19:4)

UKS Vambresia Worwo Wąbrzeźno - UKS Bobry Bobrowo 20:4 (16:1)

Skład: Dąbrowska Weronika, Sumińska Aleksandra, Gronowska Julia, Król Joanna, Rutkowska Zuzanna, Wartecka Olga, Kwiatkowska Joanna, Kucharczyk Katarzyna, Krosińska Patrycja, Klimek Klaudia, Sobecka Lucyna, Kosela Emilia.

Szachy

Pierwsza partia po przerwie

Koło szachowe w WDK wznawia zajęcia.

W czwartek 3 listopada, o godz. 16.15 w galerii Wąbrzeskiego Domu Kultury odbędzie się spotkanie organizacyjne połączone z pierwszymi zajęciami koła

szachowego. Bliższych informacji udziela Dział Animacji Kultury i Promocji Miasta, Tel. 56 6881727 wew. 24.

PG

REKLAMA

**SKUP ZŁOMU
I METALI KOŁOROWYCH**

F.H.U. OLEK
Ostrowite 22
87-400 Golub-Dobrzyń

Atrakcyjne ceny
Płatność gotówką
tel. (56) 683 62 94
kom. 501 621 145

Możliwość odbioru złomu od klienta

Aktualny cennik znajdziesz na <http://www.fhuolek.com.pl>
Oferujemy również sprzedaż węgla.

Piłka nożna

Przegrana na własne życzenie

W ubiegłą sobotę piłkarze Unii Wąbrzeźno udali się na wyjazdowy mecz do Golubia-Dobrzynia. Okazało się, że 13. kolejka dla naszych zawodników była pechowa, bo ulegli miejscowej Drwęcy 1:2.

Od samego początku spotkania to unicy byli tymi, którzy zaczęli atakować rywali. Pierwszą z akcji przeprowadzili już w pierwszych minutach spotkania, jednak futbolówka trafiła w poprzeczkę. Kolejne natarcia na golubską bramkę nie kończyły się celnymi trafieniami. Wąbrzeźnianie nie zatrzymywali obrońcy drużyny przeciwnej, tylko ich własna nieskuteczność uniemożliwiała otworzenie wyniku.

Choć to unicy zawiązywali więcej akcji i to oni powinni w końcu zdobyć gola, to przeciwnicy dali przyjezdnym lekcję skuteczności. Tuż przed zakończeniem pierwszej połowy, po dośrodkowaniu z lewego skrzydła przez piłkarza Drwęcy, kolega z drużyny skierował piłkę do siatki pokonując Tomasza Zubrzyckiego.

W drugiej połowie ataków unicy nie było końca. Jednak bramkarz gospodarzy, Szponikowski nawet w pojedynku „sam na sam” wyszedł obronną ręką. W końcu jednak udało się wąbrzeźnianom przełamać i w 68. minucie w podobnym stylu co rywale wyrównali wynik. Niedługo później Robert Śliwiński ukarany został czerwoną kartką i unicy musieli dokończyć mecz w dziesiątkę.

Na kolejny strzał zdecydowali się napastnicy Drwęcy. Sędzia jednak nie mógł uznać tego gola, ponieważ strzelec znalazł się na pozycji spalonej. Jednak to nie wzmogło czujności defensorów Unii, ponieważ już chwilę później

gospodarze wykorzystując zamieszanie pod bramką Zubrzyckiego wyszli na prowadzenie i ustalili końcowy wynik spotkania.

- To spotkanie przegraliśmy na własne życzenie. Przez cały mecz byliśmy bardzo nieskuteczni. Mogliśmy strzelić kilka bramek, a zdobyliśmy tylko jedną. Przeciwnicy tak naprawdę wykorzystali nasze dwa, indywidualne błędy. Wielka szkoda, bo byliśmy w tym meczu lepsi. Każdy był podłamany, ale to nic dziwnego po takim meczu – stwierdził pomocnik Tomasz Słojkowski.

Unitów czeka kolejne wyjazdowe spotkanie pod rząd i w przyszły weekend zmierzą się z Tucholanką. Drużyna ta zamyka ligową tabelę, więc przywiezienie trzech oczek przez naszych zawodników nie powinno być problemem.

Pozostałe wyniki 13. kolejki:
Naprzód Jabłonowo Pomorskie 1:4 Tucholanka Tuchola
Spójnia Białe Błota 2:0 LKS Dąbrowa Chełmińska
Zawisza II Bydgoszcz 5:3 Promień Kowalewo Pomorskie
Olimpia II Grudziądz 8:3 Czarni Nakło nad Notecią
Polonia Bydgoszcz 4:0 Victoria Lisewo
Strażak/Wda II Przechowo (Świecie) 2:0 Start Pruszcz
Pomorzanin Serock 4:2 Cyklon Końcówice

**Paulina Szulc
Piotr Wołyński**

Piłka nożna

Pewne zwycięstwo Zryw

Na własnym boisku w minioną sobotę piłkarze Zryw podejmowali zespół uplasowany kilka stopni niżej w ligowej tabeli. W związku z tym, założeniem było zwycięstwo. Cel ten został zrealizowany bez straty bramki.

Już od pierwszych minut tego spotkania gospodarze zaczęli konstruować składne akcji, niebezpieczne dla przyjezdnych. Bramkarz Victorii wielokrotnie był w opałach, po atakach Grzegorza Barana czy Pawła Marszałkowskiego. Kibice musieli czekać do 36. minuty na otworzenie wyniku. Zrobił to niekwestionowany król strzelców Tomasz Hetmański.

W pierwszej połowie jeden z zawodników drużyny przeciwnej uderzył głową kapitana Zryw, Roberta Tomaszewskiego, w wyniku czego zawodnikowi spuchło prawe oko. Wyeliminowało go to z dalszej gry w drugiej połowie spotkania.

Na szczęście, strata kapitana nie zdemotywowała jego kolegów z drużyny. Nie zaprzestali oni atakować przeciwników i przez większość czasu zamykali Victorię na ich połowie boiska. Kolejna bramka była tylko kwestią czasu. Jej autorem był już drugi raz tego dnia Hetmański, który po asyście Pawła Dalasińskiego podwyższył wynik.

Przy takim stanie rzeczy, trener Tomasz Sulikowski w końcówce spotkania desygnował do gry młodszych zawodników. Stanęli oni na wysokości zadania i w doliczonym czasie gry dołożyli trzecie trafienie. Akcję Mariusza Kemskego wykończył Patryk Trojanowski i tym samym ustalili końcowy wynik.

W następnej kolejce piłkarze Zryw czeka wyjazd do Brodnicy, gdzie walczyć będą z Legią Osiek, drużyną z dolnej części tabeli.

Zryw Książki – Victoria Czernikowo 3:0

Skład: Paweł Senderek- Robert Tomaszewski (Przemysław Szmigielski), Mateusz Gajewski, Mariusz Kemske, Tomasz Biesek, Łukasz Dziura (Tomasz Baran), Paweł Dalasiński, Krzysztof Baran, Grzegorz Baran (Tomasz Weiher), Paweł Marszałkowski, Tomasz Hetmański (Patryk Trojanowski)

Pozostałe wyniki 8. kolejki:
Cukrownik Mełno 2:2 LZS Steklin
Ułani Grudziądz 1:6 LZS Zbiczno
Radzynianka Radzyń Chełmiński 3:0 Zryw Wroclki
Relaks Górzno 2:1 LZS Świdziebnia
Iskra Ciechocin 4:3 Legia Osiek

Paulina Szulc

